

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

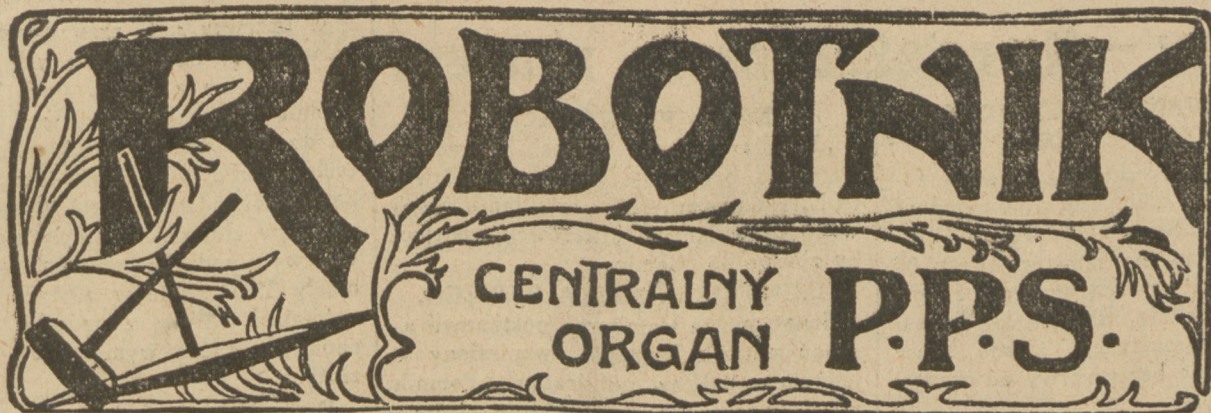
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.

Za swrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70

DYREKCJA — 720-13

ADMINISTRACJA — 313-88

DRUKARNIA — 773-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Bezdomność

Jedno z pism „sanacyjnych” podaje, że w chwili obecnej jest w Warszawie ponad 4000 bezdomnych koczujących na ulicach, szukających schronienia we wnękach bram i pod arkadami mostów, że liczba eksmisji sądowych dochodzi do 12 dziennie, a eksmisji administracyjnych do 16 dziennie.

Pismo „sanacyjne” dodaje, że zarząd miasta jest „całkowicie bezsilny” ze względu na brak pomieszczeń w schroniskach miejskich i brak funduszy.

Całkowicie bezsilny. A czemu to Rząd toleruje ten „całkowicie bezsilny” zarząd? Czemu silny Rząd toleruje bezsilny zarząd? Rzecz znamienna dla naszych stosunków: ma-

rozwiazano, zarzucając mu m. in. zbyt drogie budownictwo. Drogie domy okazują się przestępstwem, a brak domów, wywołany kompletnie nieróbstwem i niedoświadczeniem ojców naszego miasta — cnotą. Jeżeli są fundusze na różne obchody, uroczystości, parady, na tłuste pensje i zaopatrzenia emerytalne dygnitarzy miejskich, na marnotrawstwo grosza publicznego przez defraudantów, to powinno się znaleźć przedewszystkiem na walkę z bezdomnością. Gdyby stolicę dotknęła jakaś katastrofa żywiołowa, to zarząd miasta natychmiast przeznaczyłby odpowiednią sumę dla łagodzenia zła. A czy bezdomność w stolicy nie jest już katastrofą żywiołową? Zarządowi miasta nie wolno nie dostrzegać jej, niewolno wzruszać ramionami i przejszć nad nią do porządku dla tego tylko, że katastrofa ta dzieje się po cichu, w sercach tysięcy rodzin, bez huku i trzasku, bijącego w uszy i oczy?

Przyznać jednak trzeba, że miasto samo tu nie poradzi. Tyle lat bezczynności i zaniedbania nie da się naprawić z dnia na dzień. A klęska bezdomności wymaga akcji natychmiastowej, aby przynajmniej na jesieni bezdomni mieli jako taki dach nad głową.

Tu powinno wkroczyć Państwo. Przedewszystkiem Rząd winien wstrzymać wszelkie eksmisje lokatorów, zalegających z komornem z powodu braku pracy lub ubóstwa.

Dalej należy obniżyć komorne, zwłaszcza małych mieszkań. Obecny poziom komornego wobec stałego spadku zarobków i płac zmusza masy pracujące do zalegania z komornem, co z kolei prowadzi do eksmisji. Rada miejska niedawno powzięła uchwałę w tym sensie.

Następnie trzeba przystąpić natychmiast do budowania baraków dla bezdomnych. Można na ten cel wyasygnować pożyczkę z Funduszu Pracy, który zamiast swoich „dalekonosnych” planów budowlanych w przyszłości, powinien raczej zająć się bieżącymi dniami i nędzą bieżącą. Baraki drewniane można wybudować w ciągu kilku tygodni. Trzeba tylko, by czynnik powołane wzięły się do tego. Trzeba — chcieć.

Wreszcie przy dobrej woli udało by się wykryć w Warszawie dużo budynków, pomieszczeń i lokali zupełnie wolnych, przez nikogo niezamieszkałych. Dlaczego nie oddaje się ich bezdomnym?

Oto kilka konkretnych środków i sposobów przynajmniej złagodzenia bezdomności w stolicy. O tem, by Rząd nie mógł zastosować tych środków mowy być nie może. Leżą one wszystkie w kompetencji Rządu i władz. Nie potrzeba tu siły, lecz prostoty chęci i woli. Trzeba, powtarzamy, tylko chcieć. Ale czy Rząd i władze „zechcą chcieć”? (jmb)

Strajk generalny zagraża Strasburgowi

Bataljony wojskowe i żandarmerja wkraczają do miasta

W Strasburgu przez całą noc w dzielnicach, przylegających do placu Corbeau słychać było strzelaninę. Rano ulice przedstawiały rozpaczliwy widok z resztkami barykad, powybijanymi szybami wystaw i powyrywaniem brukami. W celu doprowadzenia ulic do porządku, władze wezwały 1 p. saperów i bataljon 156 p. p. W nocy przybyły posiłki żandarmerji, gdyż oddziały strasburskie upadają ze zmęczenia, będąc na służbie od poniedziałku rano bez odpoczynku.

RUCH STRAJKOWY ROZSZERZA SIĘ. Robotnicy warsztatów kolejowych dyrekcji alzacko - lotaryńskiej w miejscowości Bischheim postanowili przerwać pracę z dniem dzisiejszym. Kiedy będzie rozstrzygnięty zasadniczy konflikt między pracodawcami i robotnikami budowlanymi m. Strasburga, trudno jest dziś określić. Wezwano wczoraj pracodawców do Paryża na konferencję w ministerjum pracy.

Cały przebieg rozruchów nosił charakter zorganizowanego ruchu rewolucyjnego, przypominającego analogiczne wypadki strasburskie z r. 1920.

35-ciu rannych policjantów musiano odesłać do szpitala. Ilość rannych uczestników zaś dotychczas nie ustalono.

Agencja Havaea donosi ze Strasburga, iż po wczorajszych nocnych walkach nastąpiło pewne uspokojenie. Wobec zabronienia przez władze odbywania zebrań w mieście robotnicy zwołali szereg wieców w okolicach podmiejskich i na przedmieściach.

W czasie wczorajszych rozruchów aresztowano 50 osób.

Centralny komitet strajkowy ogłosił odezwę, wzywającą do wstrzymania się od wszelkich manifestacji i zachowania zimnej krwi aż do zwycięstwa. Komitet wykonawczy związku syndykatów zwrócił się do wszystkich organizacji nadreńskich z żądaniem poparcia ruchu strajkowego w Strasburgu. Na ratuszu odbyło się pierwsze posiedzenie porozumiewawcze między pracodawcami i

robotnikami budowlanymi, zwołane przez magistrat, naradzie jednak bez rezultatu.

Prefekt departamentu dolnego Renu, generalny inspektor policji alzackiej i gubernator wojskowy Strasburga przedsięwzięli daleko idące środki ostrożności celem nie dopuszczenia do ponownych rozruchów. Po ulicach miasta krążą silne patrole policji.

Zwycięski strajk górników w Pensylwanji

Przemysłowcy cofnęli się pod naciskiem prezydenta Roosevelta

Dzięki osobistej interwencji prezydenta Roosevelta, strajk w kopalniach węgla w Pensylwanji został zakończony.

Roosevelt oznajmił, iż zatarg będzie załatwiony w ramach kodeksu przemysłowego. W okresie przejściowym do chwili ostatecznego uregulowania stosunków, wszystkie sprawy sporne, mogące wyniknąć, będą rozstrzy-

gane przez specjalnie w tym celu mianowanych arbitrów.

70,000 robotników rozpoczyna ponownie pracę w kopalniach. **GODZINY PRACY I PŁACE DOTYCHCZASOWE ZOSTAJĄ UTRZYMANE.**

Z Nowego Jorku donoszą, że początkowo z polecenia prezydenta kierownik

narodowej akcji odbudowy gospodarczej, gen. Johnson, udał się na teren objęty strajkiem, nie udało mu się jednak osiągnąć porozumienia pomiędzy robotnikami a właścicielami kopalń. Wobec niepowodzenia misji Johnsona, Roosevelt wziął sam sprawę w swoje ręce i doprowadził do pomyślnego załatwienia zatargu.

Groźba zamachu stanu w Irlandji?

Z Dublina donoszą, że premier De Valera w związku z sensacyjnymi pogłoskami o zamierzonym jakoby zamachu stanu obsadził wojskiem budynki rządowe i gmach parlamentu. Pogłoski o

spisku przeciw rządowemu krążą od paru dni.

W nocy z wtorku na środę w bufcie parlamentu wybuchł pożar w chwili gdy członkowie stronnictwa rządowego pojeżdżali De Valerę obiadem. Była to

uroczystość doręczenia premierowi jego portretu.

W obecnej chwili posiedzenia parlamentu nie odbywają się. Silne oddziały policji są skonsygnowane w gmachu parlamentu, w którym spędzają dzień i noc.

Walka robotników częstochowskich trwa

Smierć robotnika

(Telefoniem).

Walka strajkowa robotników miejskich w Częstochowie trwa solidarnie. Nie poruszając groźby pod adresem ro-

botników, niema wypadku załamania strajku.

„Rezerwiści”, których chciano użyć za łamistrąków, odmówili spełnienia tej mało zaszczytnej funkcji.

Strajkujący robotnicy postawili sobie schroniska prowizoryczne i polowe kuchnie na terenach pracy, z których nie schodzą.

Spółeczeństwo Częstochowy okazuje im swoją solidarność i sympatię.

Aresztowanych w piątek tow. tow. RYZOWĄ, MAŁOLEPSZEGO i ARA-

SZKIEWICZA zatrzymano w areszcie.

WCZORAJ WIECZ. ZMARŁ JEDEN ZE STRAJKUJĄCYCH ROBOTNIKÓW, TOW. WINCENTY KOZIOŁEK, B. WIEZIEN POLITYCZNY, KTÓRY WSLAWIŁ SIĘ BOHATERSKIEMI CZYNAMI W R. 1905. ZASŁABŁ ON NA TERENIE STRAJKU I ZMARŁ WKRÓTCIE PO PRZENIESIENIU GO DO DOMU.

WŚRÓD LUDNOŚCI ROBOTNICZEJ CZĘSTOCHOWY PANUJE CORAZ WIĘKSZE WZBURZENIE.

Witajcie!

Dzisiaj zbierają się w BŁONIU młodzi TUR-owcy na ZLOT OKRĘGOWY.

Zabroniono Org. Młodzieży T. U. R. urzędzenia Złotu Ogólnokrajowego w Warszawie — do którego miesiącami przygotowywała się cała organizacja. Można było uzyskać tylko zezwolenie na mniejsze, terytorjalne Złoty Okręgowy. I to nie przyszło łatwo. Były trudności, które nie łatwo było przezwyciężyć. Władze administracyjne nie lubią, gdy się zbyt licznie zbierają nasi młodzi towarzysze. Niechętnie patrzą okiem na rozwój i pracę socjalistycznej młodzieży.

Dzisiaj jednak nad BŁONIEM panować będzie niebieskoblaza młodzież socjalistyczna — przeciągną wśród czerwonych sztandarów ulicami miasta, urządzając zawody sportowe i artystyczne; podzielą się ze sobą swymi marzeniami, dążeniami i tęsknotami; napelnia miasto pieśniami wyzwoleniczymi.

W okresie nędzy, kryzysu, bezrobocia, ta młodzież robotnicza, którą bezrobocie gnębi najbardziej musiała przezwyciężyć największe przeszkody, aby móc wziąć udział w swem święcie. Ile zmartwienia było choćby z tak drobnego zdawałoby się powodu — skąd wziąć pieniędzy na podróż? Nie mają tych zmartwień panowie i paniczki z związków „sanacyjnych”, czy Straży Przed-

niej suto subsydjowanych z funduszy publicznych.

To też wielu, wielu TUR-owców i Czerwonych Harcerzy, którzy nie mogli złożyć pieniędzy na kolej wędruje po kilkadziesiąt kilometrów piechotą, lub rowerami. Wielu musiało zrezygnować z udziału w Zlocie.

Nic też dziwnego, że klasa robotnicza, widząc, jak jej młodzież pracuje i walczy w ciężkich nad wyraz ciężkich warunkach, otaczają swą sympatią i miłością.

Ta młodzież zorganizowana karnie pod czerwonymi sztandarami Org. Młodzieży T. U. R. jest dumą i nadzieją proletariatu.

Witam serdecznie zebranych na OKRĘGOWYM ZLOCIE W BŁONIU TUR-owców i czerwonych harcerzy. Życzymy im pomyślnego przebiegu Złotu, owocnej pracy i zwycięstwa w walce. „Młoda Gwardja proletariackich mas niech żyje!

Zbiórka jadących do Błonia dzisiaj o godz. 7-ej rano w podwórzu przy ul. Wareckiej Nr. 7.

Kierownicy grup po przyjeździe do Błonia winni zgłosić się do Biura „Spotkania w „Domu Ludowym” przy ul. Rokickiej i podać liczbę uczestników, wpłacając po 50 gr. od osoby.

Neudany lot do stratosfery

Balon o mało się nie zderzył z drapaczami chmur

Z Chicago donoszą, że kapitan Settle, zwycięzca w zawodach balonowych w Bazylei, wystartował wczoraj o g. 9 m. 5 według czasu środkowo - europejskiego do lotu do stratosfery. Balon, na którym Settle rozpoczął lot, posiada średnicę 35 m. Gondola waży 1860 kg.

Lot nie udał się. Wskutek niedostatecznej szczelności powłoki, balon już po 10 minutach lotu zaczął opadać. W pewnej chwili balon unosił się nad dzielnicą drapaczy chmur i w każdej chwili groził opadnięciem na jeden z domów. Kapitanowi Settle udało się w ostatniej chwili poderwać balon i opuścić się na wolnym placu w śródmieściu w pobliżu kanału, przepływającego przez 14-tą aleję. Na wieść o przymusowym lądowaniu olbrzymie tłumy ludności, które nie zdążyły jeszcze opuścić stadionu w Seldiersfield, z którego odbył się start, udały się na miejsce wypadku. Podczas

uderzenia gondoli opadającego balonu o ziemię kapitan Settle odniósł lekkie obrażenia.

Anglja domaga się wyjaśnień...

Reuter donosi, że konsul angielski w Konstantynopolu zażądał wczoraj wyjaśnień od władz tureckich w sprawie na gło wysiedlenia z Turcji obywatela angielskiego Landera, przedstawiciela fabryk Vickersa.

Tureckie władze miejscowe odmówiły jednak wszelkim próśbom, zastrzegając się wyraźnymi instrukcjami, otrzymanymi z Angory. Krążą pogłoski, iż Lander zamieszany jest w pewną afisze szpiegowską.

Teror w Niemczech nie słabnie

Aresztowania — Konfiskaty — Niezależna prasa zamiera

Cała prasa francuska przytacza opis prześladowań politycznych w Niemczech trwających z niesłabnącym natężeniem. Konfiskaty majątków organizacji, nie związanych z ruchem hitlerowskim, są na porządku dziennym. Świeżo dokonano konfiskaty mienia Ligi Bismarkowskiej na rzecz państwa pruskiego.

Niezależna prasa berlińska zamiera powoli. Nakład dziennika „Tempo” spadł ze 150,000 do 20,000 egzemplarzy. Na prowincji są dokonywane tysiące aresztowań, o czym prasie nie wolno wspominać.

Korespondencja wysyłana z Niemiec zagranicę podlega ścisłej cenzurze, którą czynnik oficjalne Rzeszy tłumaczą koniecznością zwalczania nielegalnego wywozu dewiz.

Jeszcze jeden „Wódz”

Na prosty rozum rzeczy biorąc, wodzem jest taki pan, który czasu wojny armię dowodził, sam karku rodzony nastawiał, lub plany strategiczne opracowywał, krew własną przelewał, prochu dosyła się nawołał, a po skończonej wojnie wracał do domowych pieleszy z tarczą lub na tarczy, albo wogóle nie wracał.

W ostatnich atoli latach nastała moda na nowy typ „wodzów”. Można ich nazwać wodzami na stopie pokojowej, gdyby nie niepokojąca działalność tych sui generis wodzów.

Zaden z nich w żadnej batalii nie uczestniczył; jeżeli był w wojsku, to na dalekich i zupełnie bezpiecznych tyłach; zapach prochu zna z opowiadania; karku własnego nigdy nie nastawiał, a jeżeli przelewał krew, to zazwyczaj cudzą i to nie w boju otwartym, rycerskim, lecz przez najętych zbirów i skrytobójców, a pomimo to chce być wodzem, ba, jest wodzem i to nieinaczej, jak przez wielkie „W”.

Zdaje się, że jedyną racją do tytułu wodza jest to, że taki pan naród swój albo tylko swoich popieczników za nos wodził.

Po włoskim „Wodzu”, po niemieckim „Führerze” i innych mniejszych kalibra, zafundowała sobie „Wodza” rosyjska emigracja w Berlinie.

Zawiodła się na Kołczaku, Denikinie i wielkich księżętach, nie przestających pretendować do niestniejącego tronu, więc chwyciła się niejakiego Plechana - Swietozarowa, który na czele swoich stu, a może mniej jeszcze, białych koszar poważnie mówi o zwalczaniu obecnego porządku rzeczy w b. państwie carów z jego 160 milionami mieszkańców.

I cóż ten „Wódz” obiecuje robotnikom rosyjskiemu wzamian za udzielenie poparcia temu prawosławnemu Hitlerowi?

Otóż „Wódz” Plechan - Swietozarow przyrzeka robotnikom rosyjskiemu... równe prawa.

Trudno pośladzać takiego „Wodza” o tak daleko stęgającą nakusłość, aby przez sekundę mógł wierzyć w powodzenie swego przedsięwzięcia. Niewątpliwie jest to sprytny gawędziarz, któremu „wodzowanie” przynosi „pieniędzy, pieniędzy, pieniędzy”. Podziwiać natomiast należy tych durnych Rosjan na emigracji, których sumptem ta banda awanturników i nierobów w białych koszarach ze swastyką utrzymuje się przy życiu, dobrze żyje, a jeszcze lepiej płie.

X. Y. Z.

ARESZTOWANIE DZIENNIKARZY ZAGRANICZNYCH.

W piątek wieczorem aresztowany został w Berlinie długoletni korespondent wiedeńskiej „Neue Freie Presse”, dr. Paweł Goldman. Aresztowany liczy 60 lat, jest członkiem związku prasy zagranicznej w Berlinie. Stanowisko korespondenta zagranicznego „Neue Freie Presse” piastuje bez przerwy od czasów przedwojennych.

KOŚCIÓŁ PODPORZĄDKOWAŁ SIĘ HITLEROWI.

Senat staropruskiego kościoła ewangelickiego wybrał jednogłośnie biskupem krajowym pastora wojskowego Müllera, męża zaufania Hitlera.

ARESZTOWANIE POLAKÓW „DLA ICH WŁASNEGO BEZPIECZEŃSTWA”

Z Ze'tzu donoszą o nowych bezpodstawnych aresztowaniach 2 robotników polskich, których — w imię „własnego bezpieczeństwa” osadzono w areszcie ochronnym. Konsul polski interweniował w tej sprawie u władz lokalnych.

NOWA PROWOKACJA.

„L'Echo de Paris” donosi, iż rząd hitlerowski organizuje obecnie w Bawarii bataliony szturmowe, w skład których wchodzi wyłącznie hitlerowcy austriaccy zbiegli do Niemiec.

USUNIĘCIE POMNIKA HEINEGO.

Senat miasta Hamburga postanowił usunąć pomnik Heinego, wzniesiony w jednym z parków publicznych. Pomnik po usunięciu z parku zostanie złożony w składach miejskich.

WYDALANIE

OBYWATELI AUSTRIACKICH.

Urząd tajnej policji państwowej wydał z granic Rzeszy szereg obywateli austriackich, którzy uznani zostali za uciążliwych cudzoziemców.

HITLERYZACJA GDAŃSKA.

Dyrekcja stoczni Schichau w Gdańsku wydała zarządzenie, według którego wszyscy robotnicy i urzędnicy stoczni muszą się posługiwać na terenie stoczni powitaniem hitlerowskim.

Wznowienie bojkotu towarów angielskich w Indjach

Samoloty angielskie bombardują wciąż miasta hinduskie

Z Bombaju donoszą, że na wiadomość o skazaniu Gandhiego na rok więzienia nacjonaliści hinduscy ogłosili wznowienie bojkotu towarów angielskich. W mie-

ście panuje ogromne podniecenie. Aresztowano 9-ciu wybitnych przedstawicieli hinduskiego ruchu narodowego.

Robotnicy angielscy bojkotują Niemcy hitlerowskie

Naczelne władze, reprezentujące angielską Partię Pracy, Związki Zawodowe i klub poselski w parlamencie, wydały odezwę, wzywającą robotników do bojkotowania towarów niemieckich.

Odezwa wskazuje za wstępnie na to, że mimo protestów całego świata Hitler nadal rządzi terorem i gwałtem. Wobec tego ta „bezwzględna tyrania” musi być zwalczana inną bronią. A taką bronią może być bojkot towarów i usług niemieckich.

Odezwa wylicza szereg artykułów, sprowadzanych dotąd do Anglii, a które należy bojkotować.

Odezwa nawołuje robotników, by wyjasniali kupcom konieczność bojkotu towarów i usług Niemiec, których rząd wzburzył sumienie świata.

W końcu odezwa stwierdza, że bojkot nie jest wymierzony przeciw narodowi niemieckiemu, lecz ma na celu uwolnienie Niemiec od jarzma teroru.

72.000 więźniów ułaskawiono w Z. S. R. R.

Dla upamiętnienia zakończenia budowy kanału Stalina, łączącego morze Bałtyckie z Białym, centralny komitet wykonawczy ZSRR ogłosił decyzję, na mocy której całkowicie zwolniono od kary 12,484 skazańców, jako odrodzonych pożytecznych pracowników, zmniejszono karę 59,516 więźniom, skazanym na róż-

ne kary. Powodem zmniejszenia kar była gorliwość, jaką wykazali podczas budowy kanału. 500 skazanych odzyskało całkowicie swe prawa cywilne. Wielu inżynierów i kierowników robót, którzy byli dawniej skazani za różne przestępstwa przeciwko państwu i za sabotaż, odznaczono orderami.

Echa przejścia bezrobotnych przez granicę niemiecką

PAT. donosi: „Władze niemieckie odstawiły do granicy polskiej grupę mężczyzn i kobiet, którzy samowolnie przekroczyli granicę w ubiegłą środę.

Po sprawdzeniu przez władze polskie identyczności i obywatelstwa każdego

z nich, odbyło się przesłuchanie winnych nielegalnego przekroczenia granicy, przeciwko którym wdrożone zostało dochodzenie karne. Główni agitatorzy, którzy podburzali do przejścia granicy, nie wrócili do Polski”.

Spadek wpływów podatkowych

W czerwcu r. b. zaznaczyła się zmniejszenie wpływów skarbowych wskutek spadku wpływów z danin. Podatki bezpośrednie wykazały w czerwcu w stosunku do maja spadek o 8,7 milionów złotych. Skurczyły się silnie wpływy z podatku dochodowego, które wyniosły 11 milionów złotych. Obniżyły się również wpływy z podatku przemysłowego i wyniosły 12,5 milionów złotych. Wzrosły natomiast wpływy z podatku od nieruchomości, które wyniosły 5,6 milionów złotych.

Dochód z celi obniżył się w czerwcu do poziomu 6,3 miliony, osiągając poziom niższy o 2,2 milj. w porównaniu z wpływami celnymi za czerwiec zeszłego roku.

Wpłaty monopolów wzrosły w czerwcu w porównaniu z majem o 2,7 milionów złotych. Monopol tytoniowy wpłacił 27 milionów, spirytusowy 14 milionów, a monopol solny 4 miliony. Monopol zapalniczy nie uskutečnił w czerwcu wpłaty do skarbu państwa.

W okresie pierwszego kwartału roku budżetowego 1933-34 wpływy z danin i monopolów osiągnęły kwotę 375,7 mil-

ionów zł., a więc mniej, niż wypadłoby w stosunku do budżetu. Jedna czwarta budżetu na cały rok 1933-34 wynosi bowiem 419,4 miliony złotych. Wpływy za pierwszy kwartał bieżącego roku budżetowego są również znacznie niższe od faktycznie osiągniętych wpływów skarbowych w tym samym okresie roku budżetowego 1932-33. Za pierwszy kwartał poprzedniego roku budżetowego faktyczne wpływy skarbowe wyniosły 404,7 milionów złotych.

Wyrok

w procesie tragarzy

Z pośród tragarzy, oskarżonych przez Łokietka o napady na tragarzy z jego „związku”, sąd grodzki uwięził 18 a skazał tylko Lubeckiego na 4 miesiące więzienia z zawieszeniem na 5 lat.

Zniżka gazu

w rękach M. S. W.

Ministerjum Spraw Wewnętrznych, jako władza nadzorcza samorządów, rozpatruje wnioski, opracowane przez specjalną komisję z udziałem przedstawicieli Ministerjum Przemysłu i Handlu, dotyczące niżki cen gazu na terenie całego państwa.

Decyzja Ministerjum Spraw Wewnętrznych w sprawie cen gazu oczekiwana jest przed jesienią r. b. (Press).

Ostatnie wiadomości sportowe

Italia prowadzi 2:1

W drugim dniu meczu tenisowego o puchar Davisa Polska — Włochy rozegrało grę podwójną. Para włoska Sertorio — Taroni pokonała po ciężkiej 5-setowej walce parę polską Hebda — Wittman 6:2, 6:2, 3:6, 2:6, 6:4.

Po drugim dniu prowadzi Italia 2:1. Dziś o godz. 15 ostatnie dwa mecze gry pojedynczej.

Zamiast zjazdu zabawa

Ze zjazdu legionistów, który jeszcze przed kilku laty był dniem skupienia i rozpamiętywania bohaterstwa, zrobiono zabawę, szope.

Ściąga się do stolicy ok. 15 tysięcy legionistów (skąd się ich tyle bierze? Czy można już „przenosić się” z jednej brygady do drugiej i „przepisywać się” masowo do 1-ej Brygady?), których częściej się tak obfitym programem pochodów, obchodów, marszów, uroczystych powitań, muzyk, popisów i t. d., że głowa im rozboli. Aby jakoś wynagrodzić pustkę wewnętrzną zjazdu, uczyniono z niego na efekt zewnętrzny — galonkę, która zwyczajem „sanacyjnym” nie może trwać krócej, niż dwa dni.

Najtrafniej uyczyli istoty zjazdu restauratorzy, którzy dla uczestników obniżają ceny o 25 procent...

Husia-susia, husia-susia! — woła zachęcająco alisz, rozlepiły na murach miasta na cześć zjazdu...

Robotnicy popierają swoje pismo

Jak endecy witali strzelców w r. 1914

„Gazeta Warszawska” z 19 września 1914 r. zawiera korespondencję p. t. „Kłeska Kielce”, odzwierciedlającą wierne nastroj klas posiadających wobec akcji legionowej. Niejeden z dzisiejszych „czwartobrygadystów” odnajdzie siebie w wizerunku ówczesnych „obywateli” kieleckich. Oto dosłowny tekst korespondencji:

Od chwili, gdy Austria wypowiedziała wojnę Rosji, mieszkańcy Kielce ze sfery inteligentnej, przypuszczając, że laza dzień mogą wkroczyć tu wojska austriackie, zaczęli obawiać się, żeby pod przewodnictwem tej armii nie wtargnęły także różne drużyny ochotnicze: strzelce, sokole, harcurskie i t. p., albowiem wiadomo było powszechnie, że rząd austriacki pozwolił w Galicji na tworzenie takich organizacji pół wojskowych, mając zamiar zużytkować je dla swoich celów w razie wojny.

Wśród inteligencji tutejszej zrodziła się zatem obawa, że Austria, korzystając z zapалу młodzieży galicyjskiej, będzie pchała te rzesze ochotnicze do ba-

ju „na pierwszy ogień” i że ta młodzież niedojrzała będzie usiłowała zrobić tutaj „powstanie”. Sądono jednomyślnie, że to byłoby ze wszystkiego — najgorsze.

W Kielceni bowiem, podobnie jak w innych guberniach Królestwa, ogół obywateli był stanowczo tego zdania, że Polacy we wszystkich trzech zaborach powinni czekać spokojnie i zachować się zupełnie biernie, ażeby uniknąć zbytecznej walki bratobójczej; powodując się nadto myślą polityczną, ogarniającą całość Polski, skłaniano się teoretycznie na stronę Rosji, jako mocarstwa, które, władając już największą częścią dawnej Rzplitej, może w razie zwycięstwa zjednoczyć wszystkie trzy dzielnice i wyzwoić ziemie państwowe z pod gróźbą tego im zagląda naporu pruskiego.

Patryjotyzm rozumny nakazywał zatem i Polakom z zaboru austriackiego czekać biernie na postępowanie wojennych, a nie rzucać się z zapalem w objęcia monarchii habsburskiej, sprzymierzonej z najbardziej zajadłym i najgroźniejszym wrogiem Polski i polsko-

ści. Niestety, stało się zgoła przeciwnie i stokrój gorzej, niż można było przypuszczać.

Na gruncie galicyjskim, niezależnie od tamtejszego ruchu austriacko - polskiego, zorganizowała się grupa strzelecka, która zaczęła działać na własną rękę i skierowała pierwsze swe kroki na ziemie Kieleckie, jako bliskie od Krakowa i przystępną łatwo wskutek nieobecności wojsk rosyjskich.

Pod osłoną armii austriackiej przekroczył granicę oddział strzelców, liczący około 300 ludzi, i przyszedł do Kielce dnia 12 sierpnia w południe. Komisarz tej grupy strzelców oznajmił obywatelom kieleckim, zwołanym przed gmachem rządowym, że „niezawisła armia polska, uznana przez oba mocarstwa wujające: Austrię i Prusy, zajęła Kielce w imieniu Rządu Narodowego niepodległej Polski”. To oznajmienie bombastyczne padło na obecnych niby uderzenie obuchem w łeb: zgromadzeni kielczanie osłupieli ze zdumienia, a niektorzy przerażili się nawet, czując tu jakąś robotę samowzrąca, lub bodaj nawet podstępą. Zaniepokojenie z powodu przybycia tego wątpliwego „wojska polskiego” wzmożło się jeszcze, gdy na ulicach miasta zjawili się porożniętym w szeregach odezwy bezimiennego „Rządu Narodowego” i bezimiennych „Ko-

mendy Głównej (?) wojsk polskich”. Anonimowy „Rząd Narodowy” wzywał obywateli ziem Kieleckiej do współdziałania, ogłaszając jako zdradców tych, którzy okazaliby się nieprzychylni; odezwę głosił nado, że „Rząd Narodowy” bierze w posiadanie i w opiekę wszystkie budynki rządowe i lasy, ludności zaś obiecuje bezpieczeństwo i troszczenie się o pomyślnie zniwa”.

Te zapowiedzi szumne, które intruzy z kordonu przywieźli ze sobą w zanzadru, stały się prawie natychmiast frazami smrotnymi i ściągnęły na Kielce pierwszą wielką klęskę; zamiast obiecanego ładu i porządku zaplanowanego straszny popłoch i zamęt, a zamiast bezpieczeństwa, zawiśła i zaciążyła nad ludnością tutejszą trwoga okropna i groza.

W kilka godzin po wkroczeniu strzelców, którzy usadowili się głównie na dworcu kolejowym, wpadł do miasta nagły oddział wywiadowczy kawalerii rosyjskiej i na ulicach wszczęła się strzelanina w różnych miejscach i kierunkach, poczem zrobiła się w mieście cisza grobowa.

Strzelcy, opuściwszy swą siedzibę na dworcu, cofnęli się w nocy do wioski pobliskiej, osłoniętej lasem, skąd nazajutrz rano, w czwartek dnia 13 sierpnia, zostali wyparci przez liczniejsze już si-

ły rosyjskie, zaopatrzone w armaty pułowe.

Grupa strzelecka, która dnia poprzedniego obwieściła buńczucznie zajęcie Kielce, zdołała umknąć, podobno prawie cała, nie poniosła strat dotkliwych, ale miasto, bezsilne wobec tej inwazji i zgłota niewinne, musiało zaraz odpokutować boleśnie za odwiedziny niespodziewane i niepożądane.

Pod grozą obrócenia miasta w przetrzętą Kielce musiał zapłacić kontrybucję w kwocie 105,000 rb., a kupcy tutejsi, osobliwie żydowscy, ucierpieli prócz tego bardzo wiele wskutek zrabowania im sklepów. Przez dwa dni miasto wyglądało jak wymarłe po dżumie lub cholery; sklepy pozamykane lub pozabijane deskami; bramy domów zawarte, na ulicach pustki.

Po tej klęsce materialnej bardzo dotkliwej dla miasta, gdy mieszkańcy przysięgnęli i strwożeni zaczęli uspokajać się nieco i przypuszczać, że fatalna inwazja strzelecka już się nie powtórzy, spadła na Kielce klęska druga, tym razem moralna więcej, niż finansowa, ale przez to właśnie gorsza, może i szkodliwsza w swych następstwach. W niespełna tydzień po pierwszym wtargnięciu przybyła do Kielce znowu rzesza strzelecka, liczniejsza znacznie od poprzedniej i rozmieściła się prawie p

H. N. Brailsford Po zgonie konferencji londyńskiej

Zdając sprawę z zakończenia Światowej Konferencji Gospodarczej, doznaje się uczucia zinnego, beznadziejnego zadośćuczynienia, jakie bywa udziałem meteorologa, gdy deszcz zaczyna padać zgodnie z jego przepowiednią. Natura poszła swym normalnym szlakiem. Konferencja ta skończyła się fiaskiem, gdyż tak musiało się stać według wszelkich zasad, rządzących rozumnym wszechświatem. Gdyby miało ją uwieńczyć powodzenie, musielibyśmy wierzyć w cuda i rozpocząć pielgrzymkę do Lourdes.

Sześćdziesiąt cztery rządy opierały swą politykę w ciągu czterech lat kryzysu na bezwzględnej egoizmie narodowym: dlaczegożby więc miały naraz w Londynie przejąć się odmiennymi zasadami? Mac Donald ludzi się nadzieją, że jego wymowa kaznodziejska zdoła tak samo zapanować nad konferencją, jak ongiś panowała nad masowymi zgromadzeniami ludowymi. Zebranie, w którym uczestniczą bankierzy i ministrowie skarbu, okazało się jednak mniej na nią podatne.

Zaden rozumny człowiek, obserwujący zachowanie siedmiu wielkich mocarstw przed Konferencją, nie mógł łączyć z nią jakichkolwiek rozsądnych nadziei na zaciśnięcie współpracy międzynarodowej.

Dwa z tych mocarstw są państwami faszystowskimi, które wszelką oznakę wiary w międzynarodowość uważają za przestępstwo kryminalne. Trzecie z siedmiu mocarstw hołduje komunizmowi. Czwarte — zaangażowało się na Dalekim Wschodzie w przedsięwzięcie imperjalistycznego charakteru, gwałcące wszelkie zasady i układy prawa narodów. Z liczby trzech pozostałych wielkich mocarstw Stany Zjednoczone pochłania obecnie wyłączone, pełna nadziei i paradoksu walka z nieuniknioną anarchią produkcji kapitalistycznej. Rząd brytyjski może uchodzić za wzór dla tych wszystkich, którzy bezwzględnie fatalizm postrzegają za cnotę. Francja wreszcie, zredukowana dzięki inflacji swój dług wewnętrzny do jednej piątej i po odmowie zapłaty Ameryce swego długu zewnętrznego, poczuwa się obecnie do moralnego prawa akcentowania swej solidarności finansowej. Tylko czarodziej mógłby stworzyć jakąś wspólną politykę, mającą do czynienia z tak rozbieżnymi żywiołami. Samo rozpoczęcie debat było już błędem, należało się raczej uciec do jakichś zaklęć magicznych.

Gdy zastanawiamy się nad kształtem prac Konferencji, znajdujemy jedną jedyną uwagę krytyczną, która warta jest zachodu. Dając do znalezienia panaceum na uleczenie wszelkich dolegliwości kryzysu światowego, Konferencja nie zastanawiała się wcale nad ustaleniem istotnych przyczyn przesilenia, skupiając całą swą uwagę na kilku jego najdramatyczniejszych i najbardziej rzucających się w oczy objawach zewnętrznych. Tru-

Przy bólu lub zawrotach głowy, szumie w uszach, beznadziejności, złem samopoczuciu, pobudzeniu należy natychmiast zastosować wypróbowany przy tych dolegliwościach środek — wodę gorzką Franciszka-Józefa. Zalecana przez lekarzy.

wszystkich budynkach rządowych, a na słupach ulicznych i na murach zjawiały się odezwy „szefa żandarmów polowych”, wzywająca ludność do składania broni w magazynie, do zapisywania się w szeregi strzeleckie i do okazywania „Rządowi Narodowemu” przychylności pod groźbą sądu wojennego. W gmachu rządowego gubernialnego usadowił się samowładny „Komisarjat wojsk polskich” i rychno zaczęły się rządy terrorystyczne oraz rządy błażńskie, a niektóre czyniły i postępy tego niby „wojska polskiego” stały się wstrętne nawet dla prostaków. Pokazało się odrzuć, że zza kordonu przyszła rzesza zbrojna, nie posiadająca żadnych zasobów pieniężnych i niezaspokojona dostatecznie nawet w koszule i w odzież; sankiuloci strzeleccy zaczęli więc dobijać się do mieszkań nieobecnym z powodu wojny oficerów i urzędników rosyjskich i zabierać stamtąd, co tylko się dało.

Gdy po mieście rozniosła się wieść o rabowaniu, ludność miejscowa, chcąc ochronić własność cudzą, oświadczyła swą gotowość dostarczenia pewnej ilości bielizny i odzieży, a komitet obywatelski, który w swej odezwie zastrzegł był nietykalność mieszkań nieobecnym Rosjan, udał się do „komisarza wojsk polskich”, żeby poinformować go o tych nadużyciach i zażądać poskro-

dno było uniknąć tego w pewnej mierze. Nie można się przecież było spodziewać po Konferencji, w której uczestniczył jeden rząd komunistyczny i sześćdziesiąt trzy rządy kapitalistyczne, że zdobędzie się na dokonanie sekcji systemu kapitalistycznego. Źródłem obecnego kryzysu, jak i każdego innego jest organiczna niezgodność wszelkiego systemu wytwórczości, opartego o własność prywatną, do obdarzania szerokich rzesz konsumentów zdolnością nabywczą, w takiej mierze, jakaby zezwalała na zużycie wytworów całej produkcji.

Niemniej jednak wielu postępów ekonomistów i jedno wielkie mocarstwo zdają sobie sprawę z tych kardynalnych trudności i szukają po omacku wyjścia z niełatwej sytuacji. Stany Zjednoczone A. P., usiłujące podnieść płace i zmniejszyć czas pracy na obszarze całego kontynentu, dają całemu światu zaraźliwy przykład. Można przypuszczać, że naj-

ważniejszym zadaniem Konferencji będzie wypowiedzenie się za tą polityką ekspansji lub też przeciwnie. Gdy powzięcie decyzji w takiej kardynalnej sprawie wywarłoby niewątpliwie wielki wpływ na rozstrzygnięcie innych zagadnień. Bo jaki też może mieć właściwie sens zastanawianie się nad metodami zmniejszenia obfitości darów przyrody i zredukowania plonów światowych pszenicy, bawełny, kawy i t. p., skoro nie przystąpiono przedtem do rozpatrzenia za gadnienia, czy możliwe jest wzmoczenie zapotrzebowania w skali światowej na te produkty przez podniesienie poziomu płac? Może to być rzeczywiście prawda, że gdy chodzi o wytwarzanie takiego lub innego towaru, mamy do czynienia z niewspółmierną nadprodukcją, lecz i taki problemat byłby łatwiejszy do rozwiązania, gdyby konsumpcję światową udało się globalnie powiększyć.

(dok. nast.)

Sprawa teatru Ateneum

Na ogłoszony w niektórych pismach list p. Stefana Jaracza do Zarządu Z. Z. K., zarzucający Związkowi, iż dlatego szybko nie załatwił sprawy dzierżawy teatru Ateneum, by „działać na zwłokę” i stawić p. Jaracza w roli „pacjenta na wytrzymałość”, Zarząd Związku wysłał do p. Jaracza odpowiedź następującą:

Wielmożny Panie Dyrektorze! Prezydium Związku po zapoznaniu się z treścią pisma W Pana Dyrektora z dn. 30 ub. m., zawiadamiającego nas o wycofaniu Jego oferty na prowadzenie teatru Ateneum postanowiło zakomunikować W Panu co następuje.

1) W wyjaśnieniu naszego Związku, ogłoszonym w „Robotniku” z d. 29-go lipca r. b. wyluszczyliśmy istotne przyczyny, jakie — niezależnie od naszej woli — nie pozwoliły nam na załatwienie sprawy teatru w terminie przez nas upragnionym. Wobec tego pomawianie nas o „działanie na zwłokę” i chęć stawiania specjalnie W Pana (?) w roli „pacjenta na wytrzymałość” nie jest oparte na żadnej absolutnie podstawie i tembardziej niesłuszne, gdy te przypuszczenia ogłasza się w prasie w formie zarzutu pod adresem Związku, który z W Panem kilka lat w szczególnej i milej współpracy przepędził.

2) Zarzut powyższy stanowił dla nas niespodziankę z jednego jeszcze powodu:

W piśmie naszym z dn. 12 lipca r. b., którego treść pragniemy w tej chwili z naciskiem przypomnieć — wystosowanemu zarówno do W Pana Dyrektora jak i p. Dyrektora Schillera, próbowaliśmy jeszcze raz zaapelować do W Panów o postawienie wyżej sprawy dalszego prowadzenia teatru „Ateneum” ponad osobiste, sądziłmy, przeświadczenia, nieporozumienia. Wierzyliśmy bowiem głęboko, że dwaj wielcy ludzie teatru w Polsce, choćby tylko z uwagi na społeczną rolę takiego jak „Ateneum” teatru, przeciw znajdy drogę czy formę, w której talenty swe i swoje szczere chęci ponownie złączą we wspólnej pracy na naszej placówce.

Nadzieje nasze okazały się, niestety, zawodnymi, jakkolwiek — co musimy dopowiedzieć — p. Dyrektor Schiller na apel nasz odpowiedział w sensie dla dalszej współpracy W Panów zgodnym i życzliwym.

Oczekując, mimo wszystko, iż i W Pan Dyrektor — po namyśle — na drogę pojedna-

wą przeciw wejście, powstrzymaliśmy się jeszcze przez krótki czas z decyzją, która w tej sytuacji musiałaby oznaczać rezygnację naszą z współpracy jednego z dwóch cenniejszych przez nas talentów.

Sądymy, że powyższe nasze stanowisko jeszcze nie stwarza dostatecznej podstawy do czynienia nam zarzutu, że jakoby stawiamy W Pana Dyrektora w roli „pacjenta na wytrzymałość”.

3) Poza tem wszystkim jeszcze, teatr nasz — jako jedyna tego rodzaju placówka społeczno-kulturalna w Polsce — jest dla nas, jako Związku sprawą zbyt ważną, byśmy mieli rozstrzygać ją z pośpiechem dla różnych względów praktycznych niewątpliwie pożądanym, ale może mniej korzystnym dla zadań, jakie Związek nasz ze swym teatrem łączy. Oceniając zatem wysoko każdy talent i zasługę, w szczególności pracę W Pana na naszym terenie, nie mogliśmy pobierać decyzji z ominięciem innych przedłożonych nam projektów, tembardziej tym ra-

Bojkot „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” w Nowym Sączu Napiętnowanie metod I.K.C.

Sprzedawcy dzienników i czasopism w Nowym Sączu przestali nam z prośbą o umieszczenie następującej rezolucji, uchwaloną na zebraniu w dniu 30 lipca b. r.:

„Sprzedawaliśmy dotychczas i chcemy nadal sprzedawać wszystkie dzienniki i czasopisma, celem należytego obsłużenia klienteli. Nie kładąc się osobistą sympatią, lub antypatią względem któregośkolwiek z dzienników, zobowiązujemy się sprzedawać wszystkie przesyłane nam dotąd dzienniki jawnie i otwarcie. Jako uczciwi sprzedawcy nie będziemy udziału w nielojalnej i podstępnej walce któregośkolwiek z wydawnictw. Wobec tego, że w ostatnich czasach „Ilustrowany Kurjer Codzienny” usiłuje zmusić nas do zaniechania sprzedaży „Expressu Ilustrowanego”, dającej

nam zyski — potępiamy podobne postępowanie wspomnianego wydawnictwa i na wypadek gdyby „Ilustrowany Kurjer Codzienny” nie zaprzestał stosowania wobec nas teroru i groźbami w dalszym ciągu zmuszał do wzięcia udziału w ataku wymierzonym przedewszystkiem w nasze osobiste interesy — uchwalamy solidarnie nie sprzedawać „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”. Jednocześnie uchwalamy, że gdyby „Ilustrowany Kurjer Codzienny” stosował terror częściowo, t. j. względem niektórych tylko sprzedawców dzienników, a innych faworyzował — żaden ze sprzedawców nie będzie sprzedawał „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”.

Rezolucja niniejsza obowiązuje wszystkich P. T. sprzedawców dzienników i czasopism w Nowym Sączu. Postanawiamy, gdy ta decyzja była nam specjalnie utrudniona.

Wobec faktu wszakże, że W Pan Dyrektor zwłokę wywołaną przez niezależne od nas okoliczności „łomacząc sobie w sposób niewłaściwy ofertę swą przedwczesnie wycofał, nie pozostaje nam nic innego, jak — z żalem z powodu tej rozłąki — wyrazić W Panu serdeczne podziękowanie za pominięcie dla naszego teatru trudów, wraz z życzeniami powodzenia na nowej placówce tudzież z nadzieją, że węzły zadziergnięte w ciągu kilku lat między W Panem a naszym teatrem, nigdy już — mimo wszystko — nie doznają osłabienia i że teatr nasz jako teatr społeczny, z uwagi właśnie na swój charakter i swoją misję, na życzliwość i współpracę W Pana Dyrektora będzie mógł liczyć zawsze.

Dzierżawę teatru Ateneum na nowy sezon obejmuje p. Karol Adwentowicz, który pracować będzie wspólnie z p. Leonem Schillerem.

nam zyski — potępiamy podobne postępowanie wspomnianego wydawnictwa i na wypadek gdyby „Ilustrowany Kurjer Codzienny” nie zaprzestał stosowania wobec nas teroru i groźbami w dalszym ciągu zmuszał do wzięcia udziału w ataku wymierzonym przedewszystkiem w nasze osobiste interesy — uchwalamy solidarnie nie sprzedawać „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”. Jednocześnie uchwalamy, że gdyby „Ilustrowany Kurjer Codzienny” stosował terror częściowo, t. j. względem niektórych tylko sprzedawców dzienników, a innych faworyzował — żaden ze sprzedawców nie będzie sprzedawał „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”.

Rezolucja niniejsza obowiązuje wszystkich P. T. sprzedawców dzienników i czasopism w Nowym Sączu. Postanawiamy, gdy ta decyzja była nam specjalnie utrudniona.

nia podatków. Od najpoważniejszych obywateli kieleckich zażądano tedy, by kilku z nich weszło „dobrowolnie” w skład komisji poborowej i komisji podatkowej i żeby kolejno asystowali przy czynnościach tych komisji. Obywateli kieleccy odmówili stanowczo temu żądaniu, wobec czego intendencja bojówką oświadczyła im wyniosłość, że „dla takich tchórzów nie będzie miejsca w przyszłej Polsce, lub co najwyżej miejsce w przedpokoju”.

Ten radykalny zamiar zniewolenia całej ludności do udziału czynnego w przedsięwzięciach bojówkowych był już szczytem rządów terrorystycznych ciążących na Kielcach, jak zmora, bandy zbrojne; przeto wielu ludzi, zajmujących wybitne stanowiska, widząc całą groźbę położenia, zaczęło opuszczać pośpiesznie Kielce.

Gdy jednocześnie Nacz. Kom. Narodowy ogłosił w „Nowej Reformie” odezwę, oznajmującą, że nie ustanowił wcale w Królestwie komisarzy wojskowych i że „Dziennik Urzędowy” wydawany w Kielcach, wychodzi bez wiedzy i aprobaty tego Komitetu, wówczas stało się już dla każdego oczywiste, że ta cała robota samowładna na gruncie kieleckim nie ma właściwie nic wspólnego z ruchem galicyjskim ściśle narodowym.

Zaświadczył o tem ostatecznie artykuł w ostatnim numerze „Dziennika U-

malnym! (80 — 90 godzin nadliczbowych na 1 robotnika w 2 tygodnie, prócz 92 normalnych godzin w tym czasie). W przemyśle włókienniczym rozpowszechnione było stale w ostatnich latach kryzysowych przedłużanie dnia pracy o godzinę w drodze nielegalnego kasowania przerwy obiadowej”.

W innych działach przemysłu jest nie lepiej i p. Krahelska kończy swe wywody oświadczeniem:

„Twierdząc, że w dalszym ciągu zatrudnieni w różnych przemyślach i ośrodkach robotnicy pracują po 9, 10 i do 12 godzin dziennie, przy niepełnym tygodniu pracy i że w dalszym ciągu w drodze powrotu do zasady 8-godzinnego dnia i 46-godzinnego tygodnia pracy przy niezmiennych zarobkach można skutecznie walczyć z przekleństwem bezrobocia”.

Ta ocena stosunków jest mocnym oskarżeniem tych, którzy są powołani do przestrzegania ustaw, jest zdemaskowaniem całej tej błagi, jaką mami się społeczeństwo, udając, że coś się robi na terenie walki z bezrobociem.

KONFISKATA DOMU LUDOWEGO.

Na szczęście nie w rzeczywistości, ale jedynie na szpaltach „Kurjera Porannego” dokonano tej konfiskaty. Często widzimy na łamach organu p. Stępczyńskiego artykuły o nastawieniu antykapitalistycznym, co mu oczywiście nie przeszkadza zasiadać wspólnie w jednym obozie politycznym z najwybitniejszymi obrońcami i wodzami kapitalizmu.

Otóż w „Kurjerze Porannym” ukazał się reportaż p. t. „Boryslaw — otchłań nędzy”. Mówi się w nim m. in. o tem, że przemysłowcy nie nie zrobili dla stworzenia ludzkich warunków mieszkaniowych. Domy w Boryslawiu są w straszliwym stanie. Jeśli są jakieś lepsze domy — to są to gmachy rządowe, albo domy powstałe z wysiłku robotnika. — Przemysłowcy na polu budownictwa nic nie zrobili. — To wszystko jest racja. Tylko dlaczego autorka reportażu p. Muszałówna pisząc o domach powstałych z wysiłku robotnika, zagarnęła Dom Ludowy, zbudowany przez klasowy Związek Górników i zapisuje na konto Z. Z., które w Zagłębiu naftowym prawie, że nie istnieje i na polu budownictwa jedynie się skompromitowało?

S-ek.

Konfiskata „Walki Ludu”

Do najbardziej gorliwych cenzorów w Polsce należy cenzor w Poznaniu.

Na 15 ostatnich numerów „Walki Ludu”, pisma P. P. S. w Poznaniu — 14 zostało skonfiskowanych i to skonfiskowanych kilkakrotnie.

Oczywista, że te ustawiczne konfiskaty podcinają byt pisma, ale o to właśnie chodzi.

Towarzysze nasi jednak bronią się jak mogą, zbierają pieniądze, propagują pismo i trwają.

Ofiary i zamówienia na prenumeratę (60 groszy kwartalnie) kierować należy „Walka Ludu”, Poznań, Zamkowa 7.

wiamy napiętnowanie P. T. sprzedawców, którzyby, mimo przyjętej rezolucji, usiłowali wyłamać się z pod powziętych postanowień. Nazwiska ich podamy każdorazowo do publicznej wiadomości, celem zastosowania względem winnych jaknajsurowszego rygoru.

„Komisarjat wojsk polskich” przekształca się na „Polską organizację narodową”, niezależną zupełnie od N. K. N. skoro ten nie chce nie postanawiać o tem, co ma się robić w Królestwie.

Kres tym rządowi samowładnym i terrorystycznym położyło nagle ustąpienie z Kielc wszystkich wojsk obcych, jakie tu były.

Mieszkańcy Kielc odetchnęli, uwolnieni od tej zmory, jaka nad nimi ciążyła, ale szkody moralne i materialne, sprawione przez nią, zostały. Inwazja strzelecka naraziła miasto na klęskę, zbalamuciła wiele jednostek, spowodowała zamęt w orjentacji politycznej i przeszkodziła odrzuceniu wszelkiej rozumu pracy społecznej, jaka mogła być tutaj się rozwijać.

Gdyby nie rządy „Komisarjatu wojsk polskich”, byłby dział spokojnie Komitet obywatelski i byłoby czynne komitety, zorganizowane jeszcze przed zupełnym ustąpieniem władz rosyjskich; byłoby się zrobiło wiele rzeczywiście pożytecznego pod względem ekonomicznym i sanitarnym, byłoby się zebrali różne dane statystyczne i rzuciło posiew pod przyszły samorząd miejski, a miasto nie byłoby opustoszałe.

NA SEZON LETNI!

ELEGANCKIE

SUKNIE,

KOMPLETY, BLUZKI

SZLAFROKI I PYJAMY

POLECA

HURTOWNIA FUKS I OKNOWSKI

NALEWKI 12, w bramie miesz. 7, tel. 12-10.50 460

CENY ŚCISŁE HURTOWE!

„Sanacyjne” filary

Były kom. Kasy Chorych we Lwowie Józef Nadzieja był szpiegiem austriackim
Wyrok Sądu Najwyższego

Gdy w 1929 roku „sanowano” kasy chorych, usuwano masowo autonomiczne władze tych instytucji, we Lwowie został mianowany komisarzem kasy J. Nadzieja, który swoje urzędowanie wstawiał wyrzuceniem zasłużonych pracowników i rzucaniem na nich niekremnych oszczerstw. Naraził on kasę chorych na kilkadziesiąt procesów, które kasa sromotnie przegrała i musiała zapłacić około 150 tys. zł. odszkodowań i kosztów.

Wówczas „Dziennik Ludowy” na podstawie posiadanych dokumentów wystąpił z zarzutem, że p. Nadzieja w czasie wojny światowej pełnił marną służbę płatnego szpiega sztabu austriackiego. Nadzieja był szmuzony oczyścić się z tego zarzutu i o obrazę czci zaskarżył ówczesnego odp. red. Jul. Rychlewskiego. Proces trwał prawie cztery lata, przeszedł wszystkie instancje. Przez salę sądową przesunął się cały korowód świadków. Sąd apelacyjny we Lwowie uznał dowód prawdy, że Nadzieja był szpiegiem, za przeprowadzony i uwolnił oskarżonego odp. redaktora od winy.

Nadzieja wniósł kasację do Sądu Najwyższego w Warszawie, który wydał wyrok oddalający kasację Józ. Nadzieji i obciążający go kosztami postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie wyroku w najważniejszej swojej części stwierdza (cytuujemy dosłownie):

ZARZUT BRAKU ŚCISŁEGO DOWODU NA FAKTY ZARZUCONE OSKARZCIELOWI I UZASADNIJĄCE ZNIEWAGĘ, DOZNAJE ODPAJCIA W TREŚCI USTALEN FAKTYCZNYCH WYROKU, Z KTÓRYCH WYNIKA, ŻE OSKARZCIELE PRZE DOSTAWIŁ SIĘ W PAŹDZIERNIKU 1914 R. POZA FRONT ROSYJSKI W OKOLICACH RZESZOWA, PRZE NIÓSŁ STAMTĄD WIADOMOŚCI O RUCHACH WOJSK ROSYJSKICH. PODAJĄC JE DO WIADOMOŚCI WOJSKOWYCH WŁĄDZ AUSTRIACKICH, OD KTÓRYCH PRZYJĄŁ PROPOZYCJĘ PEŁNIENIA FUNKCJI WYWIADOWCZYCH, CO W OGÓLNOŚCI ODPOWIADA POJĘCIU

Jeszcze o ostatnim strajku marynarzy gdynskich

Solidarna akcja potwierdza wierność marynarzy dla Z. Z. T.

(Kor. własna).

Wobec tendencyjnych informacji jakie się ukazały w prasie „sanacyjnej”, podajemy jeszcze szczegóły o strajku marynarzy morskich w Gdyni.

Już przed kilku miesiącami dopuścili się armatorzy uchybień umowy zbiorowej w żegludze morskiej odnośnie cza-

su pracy, obniżenia stópni służbowych, traktowania załóg okrętowych i wyżywienia. Ostatnio st. oficer Rusiecki na s. s. „Lublin” popisywał się szczególną swobodą interpretacją umowy, zmuszając marynarzy do pracy od świtu do zmroku bez wynagrodzenia za pracę wykonaną ponad 8 godzin. Marynarzom odmawiano od 7-miu miesięcy tak zwanych „wolnych dni” w porcie za wachty pełnione w morzu (poniekąd wskutek bierność w tej sprawie p. Dreckiego w Warszawie).

Przed trzema tygodniami posunęli się armatorzy do tego, że bez wiedzy i bez poprzedniego uzyskania zgody Z. Z. T., zredukowali ilość osobowy na s. s. „Poznań”, oraz obniżyli stopnie służbowe, co równało się obniżeniu dotychczasowych pensji o połowę. Na s. s. „Wilno” zwolnili (w ostatniej chwili przed wyjazdem na morze) jednego marynarza a pozostałej załodze wypowiedzieli pracę, celem dokonania zmian i przyjęcia marynarzy ponownie do pracy na znacznie pogorszonych warunkach.

Z. Z. T. interweniował w Zw. Armatorów Polskich, w Urzędzie Morskim i w Min. Przem. i Handlu, lecz interwencja ta nie odniosła pożądanego skutku, natomiast w dniu 30 lipca wypowiedział pracę załozę s. s. „Kraków” i po zwolnieniu części załogi obniżył pozostałej części stopnie służbowe na pokładzie, a w maszynie zredukowano jedno go trymera, mimo, że armatorzy trzy dni przedtem zapewniali, iż decyzję swą w sprawie ilości osobowego przesyła do Z. Z. T., czego oczywiście nie uczynili i postawiono marynarzy przed faktem dokonanym.

Na skutek ponownej interwencji Z. Z. T. w Urzędzie Morskim, uzgodniono termin konferencji z armatorami na dzień 31 lipca, lecz, jak już „Robotnik” doniósł, przewodniczący Zw. Arm. Polskich zażądał się brakiem plenipotencji do załatwienia sporu i prosił o zwolnienie konferencji na dzień 1 sierpnia b. r. na co Z. Z. T. zgodził się z tem, że s. s. „Kraków” ze zmniejszoną załogą nie wyjedzie w morze.

Mimo to, w trakcie konferencji przed stawiciele Z. Z. T. w osobach tow. Kwapińskiego i Guzińska w Urzędzie Morskim (w godzinach popołudniowych dnia 31 lipca) armatorzy usiłowali wy-

pełnić s. s. „Kraków” w morze, lecz za łogą przystąpiła do strajku, oczekując wyniku konferencji.

Tegoż dnia wpłynął s. s. „Poznań” do portu gdańskiego i natychmiast przystąpił do strajku. Do Gdańska wpłynęły ponadto z Londynu s. s. „Warszawa” i z Hull s. s. „Lublin”, które, na wiadomość o strajku, natychmiast przystąpiły do akcji. Dnia 1 sierpnia w godzinach rannych wpłynęły do Gdyni s. s. „Chorzów” z Antwerpii i s. s. „Robur VI” z Oslo. Niezwłocznie po otrzymaniu informacji marynarze tych okrętów stanęli również do walki strajkowej. Ponadto leżał w Gdyni s. s. „Polonia”, który oczekiwał rezultatu konferencji z armatorami, zapowiedzianej na godzinę 2-gą po południu. Temsamem stanęły wszystkie statki, znajdujące się w porcie gdynskim i gdańskim do walki strajkowej w obronie słusznych postulatów.

W wyniku 4-ro godzinnej konferencji, w której pod przewodnictwem dyr. Urzędu Morskiego uczestniczyli delegaci wszystkich statków, oraz bezrobotnych, pod kierownictwem tow. Guzińska z Z. Z. T., oraz przedstawiciele wszystkich przedsiębiorstw okrętowych, uzgodniono i podpisano protokół, mocą którego został przywrócony na wszystkich statkach morskich stan z przed siedmiu miesięcy z tem, że za czas strajku marynarze zostali zapłaćeni i wszyscy wracają na zajmowane stanowiska.

Po dokompletowaniu załóg, strajk został późnym wieczorem zlikwidowany. Wypada nadmienić, że cała akcja spoczywała w rękach Z. Z. T. gdyż innego przedstawicielstwa marynarze nie uznają, jakoteż nikto, poza Z. Z. T., z ramienia marynarzy w likwidacji zatargu udziału nie brał, dzięki czemu marynarze odnieśli pełne zwycięstwo.

Z sali sądowej

10 zabójstwo szofera

Sąd Apelacyjny rozpatrywał — jak już donosiliśmy — sprawę 17-letniego ucznia Szczyglińskiego, oskarżonego o mimowolne zabójstwo szofera. Sąd Apelacyjny wyrok sądu Okręgowego zatwierdził.

Z małego strajku—ruch rewolucyjny

Strajk powszechny w Hawanie

Z Hawany donoszą, że strajk kierowców taksówek rozwinął się w strajk powszechny, połączony z masowymi demonstracjami przeciwko rządowi prezydenta Machado.

Wszyscy pracownicy tramwajowi i kolejni oraz zecerzy przyłączyli się do strajku.

Z powodu całkowitego wstrzymania

dowozu żywności, wszystkie sklepy w mieście są zamknięte.

Na nadzwyczajnym posiedzeniu gabinet postanowił zarządzić mobilizację oddziałów policyjnych i wojskowych, które mają być użyte do zastąpienia strajkujących pracowników instytucji użyteczności publicznej.

Miejsce pobytu prezydenta Machado,

przeciwko któremu cały ruch jest skierowany, nie jest znane.

Bilans wyprawy Goemboesa do Rzymu

Dziennik „La Republique” donosi na podstawie informacji z Rzymu i Budapesztu, iż rezultat ostatnich rokowań między Mussolinim i Gömbösem można sformułować w następujący sposób:

1) Włochy przyrzekają dyplomatyczne poparcie dla rewizjonistycznych planów węgierskich, które obecnie nie mają na celu względów terytorjalnych, lecz osiągnięcie równowagi w stosunku do państw Małej Ententy.

2) Węgry obowiązują się stosować do dyktando Rzymu w sprawie reorganizacji Europy centralnej i przyłączyć się do ewentualnego układu, jaki miałby na

celu utworzenie bloku naddunajskiego pod egidą Włoch, przez co Mussolini otrzymałby wolną rękę w rokowaniach z pozostałymi krajami naddunajskimi.

3) Włochy i Węgry prowadzić będą rokowania w sprawie zawarcia nowej umowy gospodarczej na podstawie której Węgry eksportowałyby do Włoch zboże i bydło, a Włochy natomiast produkty przemysłowe do Węgier. Otwarcie rynku węgierskiego dla włoskich produktów przemysłowych (oznacza poważny cios dla gospodarki Austrii, która była dotąd wyłącznym dostawcą Węgier.

Jak zareaguje na to Anglia?

Główny przedstawiciel firmy Vickers a w Turcji, Lander, został wczoraj wysłany z terytorium tureckiego bez podania powodów. Lander, który wraz z gen. Heinesem powrócił z podróży służbowej z Londynu do Istanbula, udał się w dalszą drogę do Ankary, gdzie się znajduje główne przedstawicielstwo firmy Vickers et Co. Po przybyciu do

Ankary Lander otrzymał od policji polecenie natychmiastowego powrotu do Istanbula. Zapytania skierowane do gubernatora Alkary, w sprawie wydalenia Landera, pozostały bez odpowiedzi, a władze zagroziły nawet represjami, o ile Anglik będzie się wzbraniał wykonywać rozkaz.

Korynt płonie

Ubiegłej nocy wybuchł w Koryncie olbrzymi pożar, który zniszczył dotychczas 460 domów drewnianych i baraków, zbudowanych po ostatnim trzęsieniu ziemi. Pożar szerzy się i zagraża murowanej części miasta.

Pożar wybuchł na starym rynku i rozszerzał się z niezwykłą szybkością. Wkrótce ogień ogarnął całą dzielnicę. Mieszkańcy zbudzeni ze snu w popłochu uciekali z domów. Wiele sklepów

spłonęło doszczętnie a wraz z zapasami towarów. Również spłonął duży park, w którym rosły przeważnie epinie. Koryncka straż pożarna okazała się za słabą aby ugasić ogień, wobec czego wezwano posiłki z innych miast, nie wyłączając Aten. Domy betonowe wzniesione po ostatnim trzęsieniu ziemi, nie uległy zniszczeniu, natomiast stary rynek Koryntu, t. zw. Agora padł pastwą płomieni.

Czas odnowić prenumeratę na sierpień

Z kraju brunatnych koszul

GOERING BUDUJE SAMOLOTY

Wychodzący w Pradze „Socialdemokrat” zamieszcza w związku z urlopem premiera pruskiego Goeringa, przebywającego na wyspie Sylt sensacyjną wiadomość, z której wynika, iż Goering nie przybył na wyspę Sylt dla spędzenia tam urlopu, ale w celu przeprowadzenia kontroli budujących się tam samolotów.

Północna część wyspy zamknięta jest całkowicie dla publiczności. Od kilku tygodni odbywają się tam ćwiczenia lotnicze młodzieży hitlerowskiej oraz buduje się w zupełnej tajemnicy samoloty wojskowe.

TOW. LOEBE — JENCEN HITLERA

Wczoraj przed południem odstawiony został do obozu koncentracyjnego w pobliżu Wrocławia były prezydent parlamentu Rzeszy dr. Loeb, który przybył z Berlina w towarzystwie kilku urzędników policji kryminalnej. Oprócz niego odstawiono do bozu panią Lüdemann żonę przebywającego tuż w obozie byłego prezydenta Dolnego Śląska, za roszczenie fałszywych pośłoek o obecnym rządzie w Niemczech, oraz wydawcę zamkniętego obecnie tygodnika „Der Greifer”, redaktora Kundo.

W CZORAJSZY SOJUSZNIK — W OBOZIE KONCENTRACYJNYM

Był premier meklemburski baron v. Reibnitz został przewieziony do obozu koncentracyjnego. Był premier jest członkiem b. grupy narodowo-niemieckich (stronnictwo b. ministra Hugenberg).

KARY ZA MÓWIENIE PRAWDY

Prasa duńska donosi, że w Niemczech został 500-tny wyrok skazujący na więzienie za publiczne oświadczenie, że Reichstag nie był podpалony przez komunistów.

GROŹBA ZEMSTY NA ZAKŁADNICKACH

Akcja prowadzona przeciw robotnikom organizmowi nielegalnym przez policję i oddziały szturmowe kontynuowana jest na całym obszarze Rzeszy. W BERLINIE szturmowcy na polecenie tajnej policji urządzili wielką obławę na kolporterów ulotek propagandowych. Jeden z aresztowanych WYSKOCZYŁ

Z OKNA SCHRONISKA SZTURMOWCÓW, PONOSZĄC ŚMIERĆ NA MIEJSCU.

W NEUWIED w Nadrenji policja wykryła tajną organizację, aresztując 92 osoby. Licznych aresztowań i konfiskat dokonano również w LUBECE.

W KRÓLEWCU w rece policji wpadł karabin maszynowy. Władze policyjne w LUBECE i HAMBURGU wydały nie zwykłe ostre zarządzenia przeciwko komunistom.

We wszystkich wypadkach niewykrycia sprawców zająć, lub propagandy komunistycznej, do odpowiedzialności pociągani będą przywódcy internowani w

Aresztowanie hitlerowskich dziennikarzy

W piątek w południe aresztowano w jednej z restauracji w centrum miasta wiedeńskiego korespondenta „Germanji” Wilhelma Riedla.

Aresztowanie nastąpiło w myśl dekretu o obronie honoru członków rządu austriackiego.

Na łamach „Germanji” ukazywały się w ostatnim czasie ostre artykuły skierowane przeciwko rządowi austriackiemu.

Riedel odstawiony został do dyrekcji

Za 100 zł. można jechać do Austrii

Ministerium Komunikacji rozdzieliło między biura podróży (Orbis, Wagons - Lits Cook, Krakopol, Krakowski Zw. Turystyczny i Lot) kontyngent indywidualnych turystycznych paszportów do Austrii. Paszporty te ważne na 4 tygodnie wydawane będą za zasadniczą opłatą 100 zł. Dla ułatwienia kontroli oraz uproszczenia pracy, o paszporty te należy starać się tylko za pośrednictwem wymienionych biur. Paszporty te uprawniają tylko na wyjazdy do Austrii. Wszelkie nadużycia pod tym względem pociągają za sobą bardzo przykre konsekwencje.

obozach, lub znajdujący się w więzieniach. Za każdą napaść na narodowego „socialistę”, lub propagandę zagraniczną przeciwko hitlerowcom, conajmniej 10-ciu, znajdujących się w aresztach komunistów, poddanych będzie obostrozonym rygorom. W wypadku ucieczki sprawców zająć aresztowani będą członkowie rodzin.

ZASTRZELENIE 2 ROBOTNIKÓW.

„Leipziger Abendpost” donosi o dwóch nowych wypadkach zastrzelenia komunistów w więzieniach w Erfurcie i Lipsku przez szturmowców. Wydany komunikat jako powód podaje „usiłowanie ucieczki” ze strony aresztowanych.

policji i zasadzony na 14 dni więzienia, do którego przeprowadzony został natychmiast po ukończeniu rozprawy. Popołudniu zjawił się w urzędzie kanclerskim obecny prezes związku korespondentów pism Rzeszy niemieckiej, przebywających w Wiedniu Hartmeier i zaprotestował przeciwko aresztowaniu Riedla oraz 2-ch korespondentów niemieckich Schepky’ego i Höniga.

Wymienieni dziennikarze aresztowani zostali za szerzenie propagandy narodowo-socialistycznej. Poza tem aresztowano również byłego korespondenta „Germanji” In der Maur, który za czasów kancлера Schönera był naczelnym redaktorem „Wiener Neueste Nachrichten” Aresztowania wczorajsze wywołały w Wiedniu olbrzymią sensację.

Zakończony strajk

Trwający od poniedziałku na terenie zakładów przemysłowych „Marmur” w Kielcach strajk protestacyjny robotników, został zakończony. Robotnicy uzyskali zapewnienie dyrekcji Zakładów, że zwolnieni w liczbie 15 po nastaniu możliwości rozszerzenia produkcji zostaną z powrotem przyjęci do pracy.

Zdrowe zęby: Chlorodont

Gospodarka p. Zakrzewskiego na odcinku drogowym Mława

(Kor. własna).

Z kół kolejarskich donoszą nam: Nietylko wśród pracowników kolejowych odcinka drogowego st. Mława, lecz i wśród okolicznych mieszkańców głośna jest od dłuższego czasu sprawa nadużyć, popełnianych systematycznie przez Wiktora Zakrzewskiego, zawiadowcę odcinka drogowego Mława.

Pracownicy kolejni, podlegli Zakrzewskiemu, przedewszystkiem mają za zadanie obsłużyć należycie nie kolej, lecz samego pana zawiadowcę. Są więc zatrudnieni przy wszelkiego rodzaju robotach w jego własnym gospodarstwie, a więc naprzykład przy obsłudze inwentarza żywego i drobiu w podwórzu, w ogrodzie warzywnym, w polu przy siewie zboża, przy sadzeniu w kartofli, w zbiorze siana, zboża i okopowizny, przy młóceniu żyta i wielu innych robotach. Naturalnie, że za godziny pracy u pana Zakrzewskiego robotnicy pobierają wynagrodzenie z kolei. Pociąga to jeszcze za sobą, jako dalszy skutek, demoralizację innych pracowników, gdyż np. t. rowi, którzy są zmuszani do wykazywania tych pracowników w swych kontrolkach, idą śladami swego zwierzchnika i również zmuszają pracowników do wykonywania różnych usług prywatnych.

Wiadomo, że Zakrzewski bardzo nie chętnie zbywa stare podkłady pracownikom kolejowym, natomiast nabywają je różne prywatne osoby, przyczem gótownia wpływa zwykle na ręce zawiadowcy.

Podobnie też należność za szyny, sprzedawane przez Zakrzewskiego, wpływa bezpośrednio do rąk zawiadowcy zamiast do kasy st. Mława. Zwracało przytem uwagę wszystkich, że szyny te były przewożone do miasta Mławy z okolicznych przystanków, zamiast ze stacji Mława, skąd do miasta Mławy jest najbliżej. Wygląda to tak, że ktoś nie chce się zbyt chętnie tem kupnem...

Dreżyny kolejowe i obsługa ich używane są do zaspokojenia różnych prywatnych potrzeb p. Zakrzewskiego, a więc goście Zakrzewskiego jeżdżą nie na spacer, do kąpieli, na grzyby i t. d. Poza tem dreżyna obsługuje krowkę p. zawiadowcy.

Tego rodzaju faktów i fakcików można przytoczyć bardzo dużo. Długo nie mogły one dotrzeć do wiadomości władz kolejowych, gdyż Zakrzewski terrorizował pracowników i, w obawie o utratę zarobku, bali się oni pisać o tem słówko. Do czasu jednak dzban wodę nosi, ostatecznie wszystkie te sprawy stały się wiadome Dyrekcji kolejowej i Ministerjum Komunikacji.

Tu jednak zachodzi zupełnie niezrozumiała historia! Władze kolejowe, zamiast zająć się tą sprawą i ukroić nadużycia, zwleka-

ją i oczekują niewiadomo na co! Budzi to powszechne zdziwienie pracowników, którzy nie mogą pogodzić się z tem, że dobro państwowe nie może znaleźć u władz kolejowych należytej ochrony.

P. Zakrzewski naturalnie nie traci czasu i zabiera ślady swojej gospodarki, grożąc przytem podwładnym pracownikom, że za zeznania przeciwko niemu będzie się srodze mścił.

Pracownicy nie obawiają się tych pogróżek. Niechże władze kolejowe raz nareszcie zajmą się tą sprawą.

Z kroniki warszawskich ulic

ZAMACHY SAMOBÓJCZE.

25-letnia Henryka Głowińska, (Kępa 6), napiła się esencji octowej w bramie domu Brukowa 28.

Co usłyszymy w radio?

NIEDZIELA

9.50 Program. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Program. 12.15 Poranek muzyczny poświęcony muzyce polskiej. 13.45 Transmisja z Katowic Międzynarodowych Zawodów Motocyklowych. 14.10 „Wspólnie, a nie pojedynko” — odczyt spółdzielczy. 14.50 Muzyka polska z płyt. 15.05 Pieśni ludowe. 16.00 Radiotechnika dla młodzieży. 16.15 Opowiadanie. 16.30 Transmisja z Katowic Międzynarodowych Zawodów Motocyklowych. 16.55 Arje i pieśni w wyk. Marji Kaup. 17.25 „Czy człowiek ciężkiej pracy powinien uprawiać sport?” — wygł. dr. Szulc. 17.40 Koncert polskiej muzyki ludowej. 18.10 Transmisja z Kortów Legii Międzypaństw. spotkania tenisowego Polska — Włochy. 18.35 D. c. koncertu. 18.55 Program na dzień następn. 19.20 Rozmaitości. 19.40 Skrzynka pocztowa techniczna. 20.00 Pieśni. 20.20 Recital wiolonczelowy. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.30 „Na wesołej fali lwowskiej”. 22.25 Wiadomości sportowe. 22.43 Wiadomości meteorologiczne. 22.48 Muzyka taneczna z płyt.

28-letnia Zofia Olkiewiczówna, (Freta 15), napiła się jodyny w bramie domu Wójtowska 1.

WYPADKI SAMOCHODOWE.

W ciągu ubiegłej doby zostały przejechane lub potrącone przez samochody w różnych punktach miasta 5 osób. Są to: 30-letni Julian Hammer (Kopińska 21), motorowy tramwajowy, 25-letni Antoni Malinowski (Dzielną 79), robotnik, 38 l. Jusek Rozenbaum (Lubeckiego 5), subjekt, 20 l. Marjan Wiślicki (Powsińska 106), robotnik i 60 l. Dwojra Zymanova (Pańska 53a), bez zajęcia. Pozwankowanych opatrzyli Pogotowie.

WYPADEK KOLEJOWY.

Na stacji towarowej Dworca Głównego, wypadł z pociągu towarowego, 20-letni Bronisław Witak, bezrobotny (Chłódna 38). Doznał on poszarpania prawej dłoni.

PRZYGODA PRZECHODNIA.

Przed domem Świętojska 32, spadła z wozu bryła lodu i ugodziła, 44-letniego Janika Gurinkla, (Pawia 74). Doznał on potłuczenia prawego uda.

ODCISKI I ZGRUBIENIA SKÓRY
SALVATOR
Aptekarza
W. Borowskiego, znany od 50 lat.
Zadaje w aptekach i skł. aptecznych.
Skład główny: „SALBOR” Lab. Chem.-Farmac. — Walecowa 11. Tel. 285-47.

Co wyświetlają kina?

ANTINEA: „Symfonia 6 milionów” i „Ziemia obiecana”.
APOLLO: „Pod twoją obroną”.
ARENA: „Czerwony ślad” i „Każde mu wolno kochać”.
ATLANTIC: „Romans sekretarki”.
BAJKA: Rewja „Pod polską banderą” i film.
CAPITOL: „Nenita kwiat Havanny” i „Nauz mnie kochać”.
CASINO: „I-sza miłość cowboya”.
COLOSSEUM: „Zwycięzca” oraz rewja p. t.: „Wiwat Skarżyski”.
COLOSSEUM MALE: „Król stepów” i „Błękitna rapsodia”.
CORSO: „Tommy Boy” i „Mężowie i żony”.
CRISTAL: „Ken Marynard jako upiór gór”.
FAMA: „Gdybym miał milion” i „100 metrów miłości”.
FILHARMONJA: „Tajemnica ogrodu zoologicznego”.
FORUM: „Zdradliwe strzały”.
GLORIA (w ogrodzie): „Eskadra śmieci” i „Slim i Grim”.
HOLLYWOOD: „Tylko nie w usta” i rewja.

HELJOS: „Żółta Maski” i „Pałac na kółkach”.
KOMETA: „Ewa” i rewja.
LUX: „Miało cudów”.
rewja „Carramba”.
MAJESTIC: „Wielkomiejskie cienie”.
MASKA: „X 27” i „Człowiek o błękitnej duszy”.
METROPOLIS: „Legion walecznych”.
MEWA: „Emma” i „Jej eksceleńcja miłość”.
MIEJSKI: „Ludzie w hotelu”.

DZWIĘKOWY KINOTEATR **MIEJSKI**
Początek o godz. 6.30.

OKRES LETNICH WZNOWIEŃ.

LUDZIE W HOTELU

GRETA GARBO JOAN CRAWFORD
JOHN BARRYMORE i LEVIS STONE

Następny program:

OSTATNIA NOC KAWALERA

Widownia idealnie wentylowana.

MIRAZ: „Niebezpieczny Raj”.

OAZA: „Ostatnia Eskapada” i „Cohn i Kelly w Hollywood”.

PAN: „Blond Venus” i „Flip i Flap w Legii”.

PETIT TRIANON: „Dobranoc Wiednia” i „Frankenstein”.

PRAGA: „Przedziwna sprawa Klary Dean” i „Samotny Orzeł”.

RIVIERA: „Zemsta dońskiego kozaka” i „Legion ulicy”.

ROMA: „Każdemu wolno kochać”.

ROXY: „Ingagi” i „Przeżycia jednej nocy”.

SPLENDID: Nieczynny.

STYLOWY: „Tajemnicza wyspa”.

TOMBOLA: „Rome Express” i „Obława w Paryżu”.

TON: „Ben Hur”.

UCIECHA: „Noc w Chicago” i „Przedziwna sprawa Klary Dean”.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

O MISTRZOSTWO POLSKI W PIŁCE WODNEJ.

W Krakowie odbył się mecz piłki wodnej o mistrzostwo Polski pomiędzy krakowskimi zespołami, Makkabi — Cracovia. Zwyciężyła Makkabi 6:2 (4:1).

POLSKA — ITALIA 1:1.

W piątek — jak już podaliśmy w części nakładu — rozpoczął się trzydniowy mecz tenisowy Polska — Italia o puchar Davisa.

Spotkanie Hebda — Sertorio zakończyło się pięknym zwycięstwem Polaka 7:5, 6:0, 6:0. Mecz był niewątpliwie pokazową grą Hebda, którego ujrzelśmy w nadzwyczajnej formie zarówno fizycznej, jak i psychicznej. Hebda pokazał wysoką klasę, niebawem opanowanie nerwów i znakomitą przytomność, dzięki której decydował o taktyce gry i narzucał ją przeciwnikowi. Sertorio wypadł błado. Nie był gorszy niż kilka tygodni temu w Warszawie, ale wobec „odmiennego” Hebda stracił swoje zwykłe walory gry.

Drugie spotkanie przyniosło zwycięstwo pierwszej rakiety Italii, Stefaniemu, w stosunku 6:3, 6:2, 2:6, 7:5. Zwycięstwo to nie jest dla nas niespodzianką. Stefani był graczem lepszym, on decydował o taktyce gry i dysponował większą rutyną. Tłoczyński grał dobrze i ambitnie, ale nie był w swojej najlepszej formie. Zbyt wiele psuł piłek, brząc niskie backhandy w siatkę. Mimo to — Stefani musiał dobrze się napracować, aby wygrać.

POLSKA ZDOBYŁA MISTRZOSTWO LUCNICZE ŚWIATA.

Na trzecich międzynarodowych zawodach lucnicznych, zorganizowanych przez Federację Brytyjską w miejscowości Ranelagh, wielki sukces odniosły

Rozkopane Aleje Jerozolimskie tamują poważnie ruch kołowy

W związku z układaniem trwałej nawierzchni cementowo-kamiennej w Alejach Jerozolimskich, na części tej ulicy, na odcinkach od Emilji Plater do Poznańskiej i od Marszałkowskiej do Nowego Świata, układane są rurociągi: gazowe, wodociągowe i kanalizacyjne. Od wczoraj roboty posunięto wzdłuż Alei 3-go Maja do ul. Smolnej. Ponieważ prowadzi się jednocześnie roboty na odcinku środkowym, Marszałkowska, Nowy Świat układania na dawne miejsca szyn tramwajowych, przeto cała ulica na tym odcinku jest dosłownie zryta a wykopy podeszły nawet pod czynne dziś tymczasowe tory tramwajowe. Wskutek tego ruch tramwajowy odbywa

się niezmiernie powoli. Nie lepiej zresztą jest z ruchem wozów, taksówek i t. p. pojazdów które tylko bokami mogą przemykać się między liniami tramwajów, a chodnikiem. Na tym odcinku ruch pieszy jest znacznie łatwiejszy i szybszy. Zachodzi pytanie, w jakim celu rozkopano całą ulicę jednocześnie i, czy jest to naprawdę już nawierzchnia stała? Mówi się bowiem, że za lat kilka tramwaje na ulicach środkowych znikną, a zastąpią je szybsze i sprawniejsze autobusy, że w związku z tem jeźdźnie zmieniać bruki z kamiennych cementowanych, na asfaltowe. Wtedy znowu wypadnie zrywać bruki, które dziś układa się z takim mozołem.

Co grają w Teatrach?

TEATR ATENEUM: Dziś i codziennie ciekawa sztuka z życia sowieckiego A. Afanogenowa p. t.: „Dziwak”, w reżyserji E. Wiercińskiego i przekładzie H. Pilchowskiej.

TEATR NARODOWY: daje dziś i codziennie sztukę pióra spółki amerykańskiej Kaufmana i Edm. Ferbera p. t. „Obiad o 8-jej”.

TEATR LETNI: Daje dziś komedię angielską „Hau-hau” z Michałem Zniczmem.

W czwartek następnego tygodnia premiera farsy M. Brandell'a „Chcę właśnie ciebie”.

TEATR NOWY: Przez parę dni nieczynny.

TEATR POLSKI: Dziś i codziennie groteska satyryczna Franka Maara „Porucznik Przecinek”.

TEATR MAŁY. — Przedstawienie zawieszone.

TEATR KAMERALNY: Z powodu pełnych prób ze sztuki p. t. „Żyda na stos” Andrzeja Marka, przedstawienie zawieszone. Premiera w najbliższych dniach.

TEATR „REX” występuje we wtorek z premierą rewji „Warszawa — Chicago”. Udział w premierze przyjmuje cały zespół Rexa z Lodą i Zizi Halamą, Hulanioką, Szczepanką, Niemirzaną, Żelichowską, Dymszą, Parmelem, Skoniecznym, Symem, Chorem Dana, i 16 Rex-girls na czele zespołu. Ponadto Dyrekcji Rexa udało się pozyskać szereg światowej sławy atrakcji zagranicznych: Vilę Dobos, Leo Gold ze swym partnerem i znakomitą parą Helene et Jean. Dziś poraz ostatni „Frontem do Morza”! W poniedziałek przedstawienie zawieszone z powodu próby generalnej.

TEATR „8 m. 30” daje dziś po raz 49-ty operetkę Youmansa „No, no Nanette” główne role grają: pp. J. Kraszewska, K. Skalska, H. Larys-Pawlińska, Julian Krzewiński (w roli Jimma).

TEATR IM. STEF. ŻEROMSKIEGO, Hi-poteczna 5 (obok kina Miejskiego). Dziś i codziennie o godz. 8.15 „Diablica”.

TEATR REWJI „MIGNON”. Codziennie rewja „Zjazdy na gwiazdy”.

TEATR REWJI „MUCHA” (Długa 10). Dziś i dni następnych rewja „Każdy sobie rzepkę skrobie”.

TEATR „ZAGIEW” (Zamojskiego 20): „Barnaba” farsa z życia żołnierskiego.

ZAWODOWA SZKOŁA SPÓŁDZIELCZA

typu handlowego, Warszawa, ul. Pankiewicza 3, tel. 9.83-35. Kurs trzyletni. Prawa szkół państwowych. Absolwenci otrzymują zatrudnienie przedewszystkiem w instytucjach spółdzielczych. Przyjmuje młodzież męską w wieku od 14 do 17 lat po ukończeniu szkoły powszechnej lub 3 klas gimnazjum. Prospekty na żądanie bezpłatnie. Kancelaria czynna w godz. 9 — 14.

Zginęła czapka gazetarska „Czytajcie”. Nr. 422.

Zgubioną książeczkę udziałową Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na imię Władysława Kuleszy — unieważnia się.

majestic poc. 4, 8, 10

HARRY PIEL

w filmie

„WIELKOMIEJSKIE CIENIE”

WENERYCZNE

SKÓRNE, WŁOSÓW, NIEMOC — PŁCIOWA, ANALIZY, ELEKTRO-LECZ.

PRZYCHODNIA

9 PLAC TRZECH KRZYŻY 9 m. 11

I-sze piętro. Od 9—8.

PORADA 2 zł.

PRZYCHODNIA SPECJALNA

DR. **D. GISERA**

B. Asystenta Kliniki Berlińskiej

CHMIELNA 47 (2-gi dom od Dworca Głównego)

WENERYCZNE (specjalnie chroniczne):

skórne, pęcherza, niemoc płciowa, analizy krwi, moczu. Zapobieganie. Diatermia. Solux. Lampa kwarcowa.

Od 9—2 i od 4—9 wiecz. Porada 4 zł.

Świat w zdarzeniach

POMNIK NIEZNANEMU BEZROBOTNEMU

Bezrobotni w New Yorku zbudowali pomnik „NIEZNANEMU BEZROBOTNEMU”, który zmarł na ulicy, a którego nazwiska nie zdołano ustalić.

DOŻYWOTNIE WIEZIENIE DLA GANGSTERÓW

Sądy w Chicago skazały na bezterminowe więzienie 12-tu gangsterów. Sądy amerykańskie przyjęły za zasadę skazywanie wszystkich gangsterów na dożywotnie więzienie. W samym Chicago policja aresztowała w ostatnich dniach 40-tu gangsterów.

7 EKSPEDYCYJ POLARNYCH

W Murmańsku odbyła się narada kapitanów sowieckich łamaczy lodów i okrętów, mających brać udział w ekspedycjach polarnych. Narada ustaliła plan 7-tu ekspedycji do okolic podbiegunowych. W najbliższych dniach łamacz lodów „Krasin” odpłynie do wyspy Dicksona i Nowej Ziemi.

LASY SIĘ PALĄ W POŁUDNIOWEJ FRANCJI

Pożary lasów w południowej Francji wybuchły na nowo z powowu upałów. Koło Nimes płonie kilkadziesiąt hektarów lasu. W pobliżu Tuluzy wybuchło parę pożarów. Straty są bardzo znaczne.

TAJEMNICZE GAZY NA GIEŁDZIE NOWOJORSKIEJ

Ostatnie posiedzenie członków giełdy nowojorskiej zostało nagle przerwane z powodu wydzielenia się gazu. Zebrani na sali, sądząc, iż jest to gaz trujący, rzucili się ku wyjściu. Początkowo sądzono, iż jest to gaz amoniakowy, wydzielał się wskutek pęknięcia rur ze zbiornika, stanowiącego część systemu wentylacyjnego. Po bliższym zbadaniu okazało się jednak, iż jest to gaz tlenowy, który wydzielal się z cylindra ustawionego przez jakiegoś nieznanego osobnika w otworze wentylacyjnym.

Nikt z zebranych nie odniósł żadnego szwanku, lecz pietra, znajdujące się ponad salą, trzeba było ewakuować z powodu wypełnienia ich gazem.

Incydent ten wywołał wielkie zbiegowisko koło giełdy oraz na sąsiednich ulicach.

PRZYGODA POLSKIEGO HARCERZA

W drodze do Goedoeloe (na Międzyz. Zjazd harcerski) jadący automobilem z kilku kolegami harcerz Wróblewski, zatrzymał samochód, by podnieść kapełusz, który mu zerwał z głowy wiatr. W chwili gdy wyszedł z samochodu został potrącony przez przejeżdżający motocykl i rzucony do rowu. Wróblewski doznał lekkich obrażeń cieleśnych i został przewieziony do szpitala. Harcerz węgierski, sprawca wypadku, jest również lekko ranny. Harcerka, która mu towarzyszyła, jest ciężko ranna.

SAJKA BANDYTÓW W LUBLINIE

Policja lubelska zlikwidowała sajkę bandytów, którzy dokonali ostatnio napadu rabunkowego na dwór Klemensowskich w Celejowie. Patrol policyjny po otrzymaniu informacji skierował się w stronę pobliskich lasów wsi Delążki. Około godz. 7 wiecz. policjanci zauważyli pod lasem kilku osobników, którzy na widok policji zaczęli strzelać. Rozpoczęto obławę, w której wzięli udział okoliczni włościanie, uzbrojeni w kosy. Obława w siłę około 70-u ludzi otoczyła las i po krótkiej walce ujęto bandytów. Są to niejaki Abram Bron z Krasnika i Jan Steinkieler ze wsi Brzeziny pow. janowskiego. Jeden z wieśniaków rozpoznał w aresztowanym bandytów, którzy w ubiegłym tygodniu zrabowali mu pieniądze i garderobę. Groźnych rabusiów osadzono w więzieniu.

BRYGIDA HELM SKAZANA NA 6 DNI WIEZIENIA.

Znana aktorka filmowa Brygida Helm skazana została po dwudniowej rozprawie sądowej na karę 600 marek grzywny z zamianą na 6 dni więzienia za nieostrożną jazdę samochodem i najeżdżanie na rowerzystę, który został lekko ranny.

TRAGICZNA ŚMIERĆ 75-LETNIEGO EKWILIBRYSTY

Cyrk wędrowny w miejscowości Mirande, departamentu Gers stał się widowiskiem tragicznym w skutkach wypadku. 75-cioletni ekwilibrysta, Jelmaco popisywał się sztukami akrobatycznymi na linie stalowej, posługując się specjalnie skonstruowanym mechanizmem, zaopatrzonego w motor. W pewnej chwili mo-

tor przestał działać, akrobata stracił równowagę spadł na arenę z wysokości 9 metrów i przygnieciony został maszyną wagi 50 kg. Odwieziony do kliniki w Tarbes z pękniętym kręgosłupem Jelmaco zmarł po paru godzinach. Był on jednym z najwybitniejszych ekwilibrystów francuskich. Pomimo późnego wieku nie zaprzestał występów a ostatnio odbył dłuższe tournée po Europie.

DWAJ LOTNICY POLSCY LECA PRZEZ ATLANTYK.

Z Nowego Jorku donoszą, że dwaj lotnicy polscy, Józef i Benjamin Adamowiczowie, czynią przygotowania do lotu przez Atlantyk, amierzają on wystartować z lotniska Harbour Grace do Warszawy.

Sensacyjne doświadczenia Marconiego

Przyrząd który wykluczy katastrofy okrętowe i pofne emisje radiowe

Jak donoszą z Genui, sen. Marconi pracuje obecnie nad sensacyjnymi doświadczeniami, które będą miały olbrzymią wartość praktyczną. Przedwzrostkiem kontynuowane są doświadczenia z falami ultra-krótkimi. Fale te, zastosowane przy transmisjach telefonicznych, dały rezultaty dużo lepsze, niż te, jakie można osiągnąć dzięki obecnemu systemowi kabli telefonicznych. Sen. Marconi podkreśla, iż fale krótkie nadawane w jednym kierunku, nie rozstrzępają się, co pozwala na utrzymanie tajemnicy komunikacji. Jedną z przeszkód w natychmiastowym zastosowaniu tych fal jest kwestia gór, które mogą stanowić punkty absorpcyjne. Senator Marconi zapowiedział, że w najbliższym czasie będą prowadzone doświadczenia i w tym kierunku, a narazie będzie wzięta szczególnie pod uwagę kwestia dystansu. To też zamiarem Marconiego jest prowadzenie doświadczeń na przestrzeni 300 km.

Eksperymenty senatora Marconiego wywołały b. wielkie zainteresowanie. Jacht „Elektra”, na którym odbywały się doświadczenia, rusza dziś do przylądka Figari na Sardynii, podczas gdy sen. Marconi sam udaje się do Rocca di Papa.

Korespondent PAT. w Rzymie w rozmowie z jednym z najbliższych współpracowników sen. Marconiego dowiedział się następujących ciekawych szczegółów o doświadczeniach prowadzonych przez niego:

Doświadczenia te obracają się w sferze zagadnień aplikacji radioelektrycznej, mającej olbrzymie zastosowanie praktyczne. Aplikacje te dzielą się na dwie grupy.

Pierwsza z nich obejmuje nowy aparat zwany „echomierzem” (przyrząd ten wynalazł pewien Rosjanin, a udoskonalili Francuz Langevin i Fleu-

100% OLEJE PENNSYWAŃSKIE, NAJWYŻSZEGO GATUNKU

CHRONIĄ SAMOCHÓD PRZED PRZEDWCZESNEM ŻUŻYCIEM

Jen. repr. J. Włodawski, Warszawa, Senatorska 32. Telefon 268-61.

ison). Sen. Marconi przetworzył całkowicie zasadę tego przyrządu, pozwalającego na stałe mierzenie głębokości morza podczas nawigacji przy pomocy fal dźwiękowych, odbijających się o dno morskie i przetwarzanych po odbiciu w fale elektryczne. „Echomierz” wykluczy cały szereg katastrof morskich. Koszt tego przyrządu wyniesie zaledwie 25.000 lirów. Najprawdopodobniej „echomierz” zostanie zastosowany i do nawigacji powietrznej, pozwalając na stałą automatyczną kontrolę wysokości, w jakiej znajduje się samolot w stosunku do powierzchni ziemi lub morza.

Druga grupa doświadczeń dotyczy t. zw. fal ultrakrótkich, nazwanych przez Marconiego mikrofalami, gdyż dojdą one w najbliższej przyszłości do 1/10 milimetra. Mikrofala zapewni całkowitą tajemnicę emisji radiowej: aparat emisyjny można będzie porównać do latarni morskiej o świetle widzialnym jedynie przez tych, którzy powinni je widzieć.

Pierwsze wiadomości, dotyczące przedmiotu obecnych doświadczeń Marconiego, wywołały zrozumiałe zainteresowanie kół technicznych włoskich i cudzoziemskich.

600 milj. kwart wódki rocznie kupują amerykanie u bootlegerów

Wobec prawdopodobieństwa, a raczej pewności, że ustawa prohibicyjna zostanie niebawem zniesiona, rząd Stanów Zjedn. znalazł się w niemałym kłopotie w związku z problemem pozwoleń na wyrób whisky. Obecnie w składach rządowych znajduje się 70 milionów kwart wódki przeznaczonej na cele lecznicze. Wiadomo zaś, że Stany Zjedn. podczas trwania prohibicji spożywały przeciętnie rocznie 600 milionów kwart wódki, którą nabywały od „bootlegerów”. Ponieważ wódka musi stać 4 lata, zanim ją wolno sprzedawać, powstaje pytanie, skąd wziąć zapas trunków, skoro z jednej strony nie wolno jej jeszcze w takich ilościach produkować, a z drugiej niepodobna dopuścić do tego, by po zniesieniu prohibicji publiczność jeszcze przez 4 lata zaopatrywała się w whisky u „bootlegerów”. Właściciele dystrybucji twierdzą, że wódka może „dojrzeć” w ciągu 2 lat, lecz żądają

natychmiastowego pozwolenia na jej wyrób. Produkcja 600 milionów kwart wódki wymagać będzie 32 milionów buszli żyta, na czym przedewszystkiem zarobią farmerzy i koleje. Jest to jeden względ większy, by produkcję tę przyspieszyć, zwłaszcza, że akcyza od wódki przyniesie 165 milionów dolarów Skarbowi Państwa. Prawdopodobnie rząd znajdzie jakieś prawne wyjście i pozwoli na natychmiastową produkcję wódki.

KSIEGARNIA ROBOTNICZA

mieści się obecnie przy ul. Czerwonego Krzyża 20 w Warszawie (pok. Nr. 38.) Telefon tymczasowy od 9-ej do 3-ej p.p. Nr. 714-49.

Niespełnione marzenia Maeterlincka

Słynny pisarz belgijski Maurycy Maeterlinck wytoczył swemu notariuszowi Andre Gasiglia sensacyjny proces który toczy się obecnie przed sądem w Nicei. Marzeniem Maeterlincka było posiadanie własnej willi nad morzem Śródziemnym. W tym celu słynny pisarz zbierał w ciągu długiego czasu oszczędności. Zebrałszy około 2 milionów franków na kupno willi, Maeterlinck powierzył

je wyżej wymienionemu notariuszowi, który przywłaszczył sobie całą sumę. Proces ten ma charakter sensacyjny, nie tylko ze względu na Maeterlincka, lecz również ze względu na osobę oskarżonego notariusza, który jest znanym obywatelem, kawalerem Legii Honorowej, burmistrzem i doradcą prawnym cantonu Contes.

M. SAŁTYKOW-SZCZEDRIN.

Baran niepamiętliwy

(Z rosyjskiego tłumaczył St. Leśniewski).

Czy domowe barany były kiedykolwiek „wolnemi” — historia milczy. W zamierzchłej starożytności już patriarchowie posiadali stada oswojonych baranów i następnie przez wszystkie wieki baran występuje jako rozpowszechnione na całej powierzchni ziemi zwierzę, jakby umyślnie stworzone na potrzeby człowieka. Człowiek ze swej strony stwarzał całe nowe rasy baranów, nie mające prawie nic wspólnego ze sobą. Jedne hoduje dla mięsa, drugie dla tłuszczu, trzecie dla ciepłych skór, czwarte dla obłój i delikatnej wełny.

Same barany domowe, oczywiście, najmniej wiedzą o owym wolnym prarodzicu, a uważają się, prosto, za należące do tej rasy, w której zastała ich chwila urodzenia. Ta chwila stanowi punkt wyjścia baraniej historii; ale nawet i ta stopniowo błędnie w pamięci w miarę osiagania przez barana wieku dojrzałego. Prawdziwie zaś mądrym nazywa się tylko ten baran, który niczego nie pamięta i nie pojmuje przeszłości, siana i mieszanek, dawanych mu na pożywienie.

Ale zgryzota i nieszczęście nikogo nie ominą. Spał sobie kiedyś pewien baran i ujrzał sen. We śnie zobaczył widać, nie samą tylko mieszaninę, bo wiem przebudził się niespokojny i długo szukał czegoś oczyma.

Zaczął sobie przypominać, co to był, ale, choć zabijał, — niczego nie mógł sobie przypomnieć. Jakaś dal srebrzystym blaskiem okryta i ric więcej. Pozostało w nim tylko niejasne wspomnienie tej nieogarnionej srebrzystej dal, żadnych zaś określonych zarysów, ani jednej wyraźnej postaci.

— Owco! hej owco! co ja takiego widziałem we śnie? — spytał leżąc obok owce, ale ta jako nieodrodna owca, tręgdy snów nie miewała.

— Spój, blagierze! — gniewnie odpowiedziała — nie po to przywieźli cię z za morza, żebyś sny miewał i franta udawał!

Baran był rasowym, angielskim merynosem. Obszarnik Iwan Sozontycz Marnotrawski zapłacił zań szalone pieniądze i pokładał w nim wielkie nadzieje. Ale, oczywiście, nie poto przy-

wiół go z za morza, by od niego wywodził się ród mądrych baranów, lecz dlatego, by pódził dla swego pana stada cienkowłnistych owiec.

I w samej rzeczy, zrazu, po przyjeździe na miejsce baran zaprezentował się z jaknajlepszej strony. Nie rozmyślał o niczym, niczem nie interesował się, nawet nie rozumiał gdzie i po co przywieźli go, lecz najzwyczajniej w świecie żył i używał. Co się zaś tyczy zagadnienia, co to jest baran oraz jakie są jego prawa i obowiązki, to nasz cap nie tylko nie uprawiał żadnej propagandy na ten temat, lecz niewątpliwie nie domyślał się nawet, że podobne kwestie mogą zaprzętać baranie głowy.

I nagle ten sen... Co to był za sen — baran zupełnie nie mógł odgadnąć. Czuł tylko, że w jego życie wtargnęło coś nie zwyczajnego, jakiś niepokój, tęsknota. I chlew na, zdawało się, ten sam i paszę tę samą i to samo stado owiec poruczone mu dla doskonalenia, a jego jakby nie obchodziło wszystko. Łaził po chlewie jak bół po kościach i za całą robotę beczył.

— Co to takiego widziałem we śnie? Wytłumaczcie mi, co takiego widziałem?

Ale owce nie wykazały najmniejszego zrozumienia dla jego niepokoju, a nawet nie bez zjadliwości nazywały go mądralą i filozofem, co, jak wiadomo, w

owczym języku jest bardziej obelżywe, niż „sufrazan”.

Od czasu gdy zaczął sny miewać, owce z żalem wspominały zwyczajnego, słaskiej rasy, barana, który przedtem w ciągu czterech lat z rzędu panował nad nim, ale w końcu, za wysługe łut, został wyznaczony do kuchni i tam przepadł bez wieści (widziano tylko jak triumfalnie wyniesiono go z kuchni na półmisku na pańskie pokoje). To był prawdziwy służbista tryk! Nigdy żadnych snów nie miewał, żadnych niepokojów nie doświadczał, lecz wykonywał swą robotę według istotnego rozumienia baraniego statutu — nie chcąc wiedzieć o niczym więcej. I cóż! — jego, starego i wypróbowanego sługę zwolniono, zaś na jego miejsce wyznaczono jakiegoś próżniaka, marzyciela, który od rana do wieczora beczył niewiedzą o czem, a one, owce, chodzą tymczasem jałowem!

— Zupełnie nas ten angielski cymbał nie udoskonalą! — żaliły się owce owczarzowi Nikicie; — żebyśmy przypadkiem za niego za gamonia, nie odpowiadały przed Iwanem Sozontyczem!

— Uspokójcie się, kochanie! — pocieszał je Nikita: — jutro ostrzyżemy go, a później wychłostami pokrzywamy — wnet się poprawi.

Jednak rachuby Nikity nie ziściły się. Barana nie ostrzyżono, a on teje nocy

znów ujrzał sen.

Odtąd sny nie porzucały go. Nie zdążył nog pod siebie podgiąć, a już drżmiota nań czyha, nie bacząc dzień czy noc na dworze.

A skoro tylko zamknie oczy, wnet cały jakgdyby się przeobraził, i twarz jego staje się zupełnie jak nie barania, a poważna i surowa, jak u starego, roztropnego chłopca z tych, których dawnymi laty zwano ministrami. A każdy, co przejdzie obok, niewątpliwie powie: „nie między bydłami miejsce dla tego barana — on komisarzem winien być!”.

A mimo to, choć nieustannie czuwał nad sobą, by wzbudzić w pamięci dopiero — co widziarsy sen, wysiłki jego podawnemu pozostawały daremne.

Pamiętał, że we śnie zjawiały się przed nim żywe postacie, a nawet całe obrazy, oglądane których wprowadziło go w zachwyt, lecz gdy tylko powracał stan świadomości — i postacie i obrazy znikały niewiedzą gdzie i on stawał się znowu zwykłym capem. Cała ta różnica polegała na tem, że dawniej dzielnie szedł na spotkanie swych baranich obowiązków, a teraz laź oszotał, czegoś szukał ogłupiały, czegoś zaś — sam pojąć nie mógł... Baran, a w dodatku melancholik — coż oprócz noża oczekiwać go może na przyszłość? (Dok. nast.)

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: STANISŁAW NIEMYSKI.

Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w Drukarni Spółki Nakładowo-Wydawniczej „Robotnik”, Wawerska 7.